

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO**

**LETNO POROČILO
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO
ZA LETO 2003**

Ljubljana, 2004

ISSN 1617-6958

Izdajatelj in založnik: Ministrstvo za obrambo
Republike Slovenije

Priprava in tisk: Birografika BORI, d.o.o.,
Ljubljana

Vsebina

SPOROČILO MINISTRA	6
1 KLJUČNI DOSEŽKI LETA 2003	9
1.1 Uspeh referendumu o vstopu v Nato in EU	9
1.2 Sprememba načina popolnjevanja SV	9
1.3 Povečanje števila vojaškega osebja SV v mednarodnih mirovnih operacijah na Balkanu	10
1.4 Zaključek Strateškega pregleda obrambe (SPO)	11
1.5 Spremembe normativnih aktov	11
1.6 Ocenjevanje škode po naravnih nesrečah	13
2 NAPREDEK NA DELOVNIH PODROČJIH MO RS LETA 2003	15
2.1 Vojaška obramba	15
2.1.1 Preoblikovanje SV	15
2.1.2 Izboljšanje zmogljivosti SV	16
2.1.3 Profesionalizacija (prehod na poklicno vojsko)	16
2.1.4 Izobraževanje in usposabljanje v SV	18
2.2 Civilna obramba in krizno upravljanje	20
2.3 Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	22
2.4 Inšpekcije na obrambnem področju	24
2.5 Inšpekcije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	26
2.6 Notranjerevizijska dejavnost	27
2.7 Obveščevalno-varnostna dejavnost	28
2.8 Področje raziskav in razvoja	29
3 UPRAVLJANJE VIROV V MO RS	30
3.1 Upravljanje človeških virov	30
3.1.1 Nove zaposlitve	30
3.1.2 Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v Ministrstvu za obrambo	31
3.1.3 Celostna oskrba pripadnikov SV	33
3.2 Upravljanje finančnih virov	34
3.3 Infrastruktura	38

3.4 Opremljanje in modernizacija	40
3.5 Informacijska podpora	41
4 MEDNARODNO SODELOVANJE	43
4.1 Vključevanje v Nato	43
4.2 Vključevanje v EU	44
4.3 Krepitev dvostranskega in večstranskega sodelovanja	45
4.4 Mednarodne operacije	48
4.4.1 Pregled dosedanjega sodelovanja Slovenske vojske v mirovnih operacijah	48
4.4.2 Operacija ISAF	50
4.5 Mednarodno sodelovanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	51
5 OBVEŠČANJE JAVNOSTI	53
6 SEZNAM TABEL IN GRAFOV	54

SPOROČILO MINISTRA

Leto 2003 je bilo za Ministrstvo za obrambo ponovno zelo uspešno. Vsi, ki smo zadnja tri leta soustvarjali novo podobo slovenskega obrambnega sistema, smo na lanske uspehe upravičeno ponosni.

Najpomembnejši uspeh prvega četrletja leta 2003, ki je odločilno vplival tudi na drugo dogajanje na obrambnem področju, je bil izjemen rezultat referendumu o vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo (EU) in Nato. Velika podpora vladni politiki in usmeritvi države je bila plod načrtnega in kontinuiranega obveščanja javnosti o prednostih in koristih, pa tudi obveznostih naše države kot polnopravne članice v obeh trenutno najpomembnejših političnih, gospodarskih in obrambno-varnostnih povezavah na svetu. Za vse države, ki so članice EU in Nata ali bodo to še postale, torej tudi za Republiko Slovenijo, ostaja Nato tudi v prihodnje temelj njihove kolektivne obrambe in okvir kolektivne varnosti.

Republika Slovenija potrebuje kot članica Nata drugačno vojsko kot doslej, posledično pa so nujne tudi nekatere spremembe v obrambnem sistemu. Zato smo v preteklem letu opravili strateški pregled obrambe, s katerim smo natančno pregledali stanje na obrambnem področju. Ugotovitve bodo določale nadaljnji razvoj obrambnega sistema in obrambnih sil, saj bodo podlaga za pripravo sprememb in dopolnitev Splošnega dolgoročnega programa razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2015. Te so nujne zaradi prehoda od koncepta nacionalne h konceptu kolektivne obrambe, od obrambe pred agresijo k obrambi pred različnimi grožnjami, od izključne obrambe nacionalnega teritorija h konceptu zagotavljanja nacionalne varnosti v mednarodnem okolju ter od koncepta množične obvezniške vojske h konceptu manjše poklicne vojske, dopolnjene s pogodbeno rezervo. Oktobra smo tako končali obvezno služenje vojaškega roka v miru in opravljanje nadomestne civilne službe ter se odločno lotili pospešenega oblikovanja poklicne vojske, dopolnjene s pogodbeno rezervo. S prehodom na poklicno vojsko, ki je zelo zahteven in celovit državni projekt, nastaja v Slovenski vojski povsem novo organizacijsko-strukturno in sociološko-kulturno okolje.

Uspešnost prehoda na poklicno vojsko pa je poleg postopne rasti finančnih sredstev do dveh odstotkov bruto družbenega proizvoda (BDP) leta 2008 odvisna predvsem od tako imenovane funkcionalne profesionalizacije oziroma uveljavitve ustreznega načina razmišljanja, načrtovanja in delovanja.

Zato veliko pozornost namenjamo nadaljnjemu izboljšanju sistema izobraževanja, urjenja in usposabljanja poklicnih vojakov ter pripadnikov pogodbene rezerve. Slovenska vojska je namreč postala eden največjih delodajalcev v državi, saj smo v preteklem letu zaposlili več kot 950 pripadnikov, hkrati pa smo pripravili tudi dolgoročnejšo strategijo promocije vojaškega poklica, ki jo bomo začeli uresničevati letos.

Pri izpolnjevanju strateških interesov Republike Slovenije v njeni zunanji in nacionalnovernostni politiki je pomembna aktivna vloga države pri vzpostavitvi mednarodnega miru, varnosti in stabilnosti. Dejavna prisotnost z vojaškimi zmogljivostmi v mednarodnih operacijah v podporo miru postaja s članstvom Republike Slovenije v Natu in EU še pomembnejša.

V preteklem letu smo z motorizirano četo okrepili sodelovanje Slovenske vojske pri zagotavljanju miru, varnosti in stabilnosti v Bosni in Hercegovini, hkrati pa smo se intenzivno pripravljali na sodelovanje naših vojakov v mirovni operaciji v okviru Organizacije združenih narodov v Afganistanu.

Slovenska vojska se sicer pospešeno preoblikuje v majhno in sodobno opremljeno poklicno vojsko, dopolnjeno s pogodbeno rezervo, vendar pa Republika Slovenija hkrati ohranja tudi nekatere nacionalne posebnosti na vojaškem področju, kot sta sistem prostovoljnega usposabljanja za obrambo države ter oblikovanje ustrezne strateške rezerve kadrov, oborožitve, streliva in opreme (t. i. tretji krog), ki omogoča nadomeščanje izgub in povečanje vojaških potencialov. Za upravljanje strateških rezerv in njihovo aktiviranje bodo skrbela ustrezno teritorialno razmeščena stalna razvojna jedra, dopolnjena s pogodbeno rezervo.

6

Ob povečani nevarnosti napada na državo oziroma neposredni vojni nevarnosti ali ob razglasitvi vojnega ali izrednega stanja je skladno z zakonom mogoča tudi ponovna uvedba splošne vojaške obveznosti.

Zaradi intenzivnega spreminjanja politično-varnostnih razmer v mednarodnem okolju, ki ga zaznamujejo številni, vse manj selektivni nekonvencionalni varnostni izzivi in grožnje, smo lani začeli izboljševati tudi pripravljenost civilne obrambe, s poudarkom na krepitvi sistema kriznega upravljanja. Zaradi enakih razlogov smo izboljšali tudi pripravljenost za preventivno ukrepanje in delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, še posebej na področju napovedovanja naravnih in drugih nesreč ter zmanjšanja njihovega števila. S prehodom na poklicno vojsko, dopolnjeno s pogodbeno rezervo, smo poleg drugih aktivnosti več pozornosti namenili razvijanju zmogljivosti in usposobljenosti Slovenske vojske za sodelovanje pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

Z zavzetim in transparentnim strokovnim delom nam je v preteklem letu ponovno uspelo zagotoviti jasno in zadostno politično podporo ter ohraniti visoko zaupanje in naklonjenost slovenske javnosti. Ta podpora se kaže tudi v rednih mesečnih merjenjih javnega mnenja, po katerih javnost delo Ministrstva za obrambo ocenjuje kot zelo dobro, Slovenska vojska pa je pri oceni ugleda institucij vedno med prvimi tremi.

V letu zelo intenzivnega in trdega dela je bilo na obrambnem področju narejeno res veliko, rezultati in pozitivne spremembe pa so zelo opazni. Doseženi uspehi so nam lahko vsem v spodbudo, da v letu 2004 delo nadaljujemo še bolj intenzivno in prizadevno. Na nekaterih področjih naših reformnih prizadevanj namreč še nismo v celoti uresničili načrtov. Zato nas tudi v naslednjih letih čakajo pomembni strokovni izzivi pri gradnji še boljšega in učinkovitejšega obrambnega sistema, ki bo v še večji meri prilagojen sedanjim in prihodnjim varnostnim ter obrambnim izzivom in grožnjam.

Dr. Anton GRIZOLD,
minister za obrambo

1 KLJUČNI DOSEŽKI LETA 2003

1.1 Uspeh referenduma o vstopu v Nato in EU

Vključevanje Republike Slovenije v Nato in Evropsko unijo je bilo med prednostnimi zunanjepolitičnimi cilji slovenske države že od prvih let po osamosvojitvi. Državljanke in državljani Republike Slovenije smo se na referendumu o vstopu v Evropsko unijo in Nato odločali o zgodovinski priložnosti, da si utrdimo položaj v mednarodni skupnosti in odgovorno ter enakopravno soodločamo o prihodnosti evropsko-atlantskega sodelovanja.

Referendum o vstopu je pokazal veliko politično soglasje in zrelost državljanov Republike Slovenije. Po podatkih Republiške volilne komisije je imelo na referendumu 23. marca 2003 pravico glasovati 1.613.305 volivcev, glasovalo pa jih je 974.988, kar je 60,43 odstotka. To je bila najvišja volilna udeležba med vsemi referendummi po plebiscitu. Za EU je glasovalo skoraj 90 odstotkov volivcev, za Nato pa dobrih 66 odstotkov. Referenduma sta bila med seboj povezana. Članstvu se dopolnjujeta, saj Nato zdaj predstavlja jedro evropske obrambe, EU pa svojo skupno obrambo še načrtuje. Izid obeh referendumov je bil za državni zbor zavezujoč.

8

Tri dni po referendumu so države članice Nata podpisale pristopne protokole o vstopu kandidatke v zvezo, s čimer se je začel postopek ratifikacije v parlamentih držav članic. Članstvo v Natu nam zagotavlja demokratično in enakopravno odločanje, organizacija temelji na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter demokraciji. Republika Slovenija bo s članstvom prešla v nov prostor delovanja, ki je del območja stabilnosti, varnosti in blaginje. Nove članice Nata se tako soočajo z dvojnimi izzivi, in sicer nadaljevanjem vojaških in političnih reform ter vključitvijo v zavezništvo, ki se hitro spreminja.

1.2 Sprememba načina popolnjevanja SV

Leta 2003 so bile opravljene ključne aktivnosti pri spremembi popolnjevanja Slovenske vojske ter pri prehodu na poklicno vojsko, dopolnjeno s pogodbeno rezervo. Oktobra je bilo namreč v Republiki Sloveniji, več kot leto pred določenim skrajnim rokom, končano obvezno služenje vojaškega roka v miru, decembra pa tudi izvajanje nadomestne civilne službe.

Vojna sestava Slovenske vojske se je zmanjševala, s tem se je zmanjševalo tudi število razporejenih državljanov v rezervi, potekalo je popolnjevanje enot s pripadniki pogodbene rezerve, po koncu obveznega služenja vojaškega roka pa so bili vzpostavljeni normativni in organizacijski pogoji za prostovoljno služenje vojaškega roka, ki se je začelo januarja 2004.

Spremenjenemu sistemu popolnjenja ter spremenjeni strukturi Slovenske vojske je bil prilagojen tudi mobilizacijski sistem.

1.3 Povečanje števila vojaškega osebja SV v mednarodnih mirovnih operacijah na Balkanu

Republika Slovenija je kot članica Organizacije združenih narodov (OZN), Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in kot bodoča polnopravna članica Evropske unije ter zveze Nato aktivno prispevala k mednarodnemu miru in stabilnosti, predvsem na območju Jugovzhodne Evrope ter na drugih kriznih žariščih sveta.

Republika Slovenija je leta 2003 povečala število vojaških oseb v mednarodnih mirovnih operacijah na Balkanu za skupaj 109 pripadnikov Slovenske vojske, da bi tako okrepili regionalno sodelovanje, zaupanje ter zagotovili mir in stabilnost v regiji.

Na misijo Sfor (v Bosni in Hercegovini, pod okriljem Nata) smo v večnacionalno bojno skupino (MNBG) dodatno napolnili motorizirano četo s 86 pripadniki. Maja 2003 je SV v Sfor napolnila enajst pripadnikov v nacionalni podporni element (NPE). Njihova naloga je zagotavljati administrativno in logistično podporo enotam SV v misiji Sfor.

V Kfor (na Kosovu, pod okriljem Nata) smo v Večnacionalne sile kopenske vojske (MLF) dodatno napolnili 11 pripadnikov, v operacijo Concordia (pod

okriljem EU v Makedoniji) pa smo napotili enega pripadnika Slovenske vojske. Leta 2003 je bil v okviru misije Sfor v Bosni in Hercegovini (BiH) največji kontigent SV zunaj ozemlja Republike Slovenije, in sicer dva voda vojaške policije (49 pripadnikov 17. bataljona vojaške policije), zdravstvena enota (12 pripadnikov), letalsko-helikopterski oddelek (18 pripadnikov), motorizirana četa 10. motoriziranega bataljona (86 pripadnikov), poveljstvo Sforja (2 pripadnika), nacionalni podporni element (10 pripadnikov), torej skupaj 177 pripadnikov SV.

1.4 Zaključek Strateškega pregleda obrambe (SPO)

Zaradi uvajanja novega načina popolnjevanja vojske, nove strukture sil in drugih nalog, povezanih z obrambnimi reformami, ki smo jih začeli uresničevati zlasti v letih 2001 in 2002, potrebe po racionalni porabi virov ter sprememb v varnostnem okolju je Ministrstvo za obrambo opravilo strateški pregled obrambe.

Konec decembra 2003 je bilo pripravljeno zaključno poročilo strateškega pregleda obrambe. Vsebuje pregled stanja pri izvajanju obrambnih reform. Pri pripravi SPO so upoštevani ocena varnostnega okolja, težnje razvoja nacionalno-varnostnega sistema ter cilji nacionalnovarnostne politike. V strateškem pregledu sta varnostni sistem in sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami obravnavana le v delu, v katerem se povezujeta z obrambnim sistemom.

10

Strateški pregled obrambe je podlaga za nadaljnje usmerjanje obrambnih reform, še posebej razvoja SV do leta 2015. Skladno z ugotovitvami v SPO bomo pripravili splošni dolgoročni programa razvoja in opremljanja SV (SDPRO) do leta 2015 ter srednjeročni obrambni program za obdobje 2005–2010. Ugotovitve SPO bomo uporabili tudi za sintezo aktivnosti pri vključevanju v Nato in pri pripravi drugih dokumentov za nadaljnje usmerjanje obrambnih reform. Ob upoštevanju ugotovitev strateškega pregleda obrambe bodo opravljene spremembe Zakona o obrambi, reorganizacija in racionalizacija strukture celotnega obrambnega sistema, kadrovske politike, usposabljanja, materialne zagotovitve in infrastrukture.

1.5 Spremembe normativnih aktov

Leta 2003 so bile sprejete spremembe in dopolnitve podzakonskih predpisov, potrebnih za izvajanje sprememb in dopolnitev Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 47/02) in Zakona o vojaški dolžnosti (Uradni list RS, št. 86/02), sprejetih leta 2002.

S prehodom na nov sistem popolnjevanja Slovenske vojske je bilo treba prilagoditi tudi nekatere predpise.

S spremembami Zakona o obrambi je bila v sestavo Slovenske vojske uvedena kategorija vojaških uslužbencev kot posebne skupine vojaških oseb, ki naj bi

opravljali pravna, kadrovska, finančna, tehnična in nekatera druga dela, nujna za dejavnost Slovenske vojske, za katera pa ni potrebna vojaška strokovna izobrazba. Z *Uredbo o vojaških uslužbencih* je skladno z zakonom določeno, za katera dela na formacijskih dolžnostih je mogoče določiti, da se popolnujejo z vojaškimi uslužbenci. Podobno, kot je določena zahtevana splošna izobrazba za vojake, podčastnike in častnike, je določena tudi za vojaške uslužbence.

Glede na spremenjen sistem popolnjevanja Slovenske vojske, se po Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaški dolžnosti po prenehanju izvajanja obveznega služenja vojaškega roka državljanom in državljankam Republike Slovenije od dopolnjenega 18. do 27. leta omogoči služenje vojaškega roka na podlagi prostovoljne odločitve, in sicer v trajanju najmanj treh mesecev. *Uredba o prostovoljnem služenju vojaškega roka* opredeljuje splošne pogoje prostovoljnega služenja vojaškega roka, določa postopke napotitve, pravice in dolžnosti vojakov prostovoljcev, nadomestila, višino prejemkov in povračil ter druge zadeve, povezane s prostovoljnim služenjem vojaškega roka.

Sprejete so bile tudi spremembe in dopolnitve *Pravil službe v Slovenski vojski*, ki so bile potrebne zaradi spremembe Zakona o obrambi. Z njimi smo uredili nekatera statusna in delovnopravna vprašanja vojaške službe ter prehoda na poklicno vojsko s pogodbeno rezervo in še vedno pomenijo začasno ureditev vojaške službe v Slovenski vojski po novi organizacijski strukturi sil. Nova pravila službe bomo lahko dokončno sprejeli, ko bo končan prehod na poklicno vojsko s pogodbeno rezervo, torej leta 2010.

Z Zakonom o obrambi je povezano tudi sprejetje *Uredbe o dovoljenjih in soglasjih za promet in proizvodnjo vojaškega orožja in opreme*, ki namesto koncesij uveljavlja sistem dovoljenj. Dovoljenje za promet z vojaškim orožjem in opremo se tako izda trgovcem in proizvajalcem za njihove izdelke. Ministrstvo na podlagi Zakona o obrambi in uredbe izda posebno dovoljenje tudi za vsak uvoz in izvoz ali tranzit vojaškega orožja in opreme.

V okviru reforme obrambnega sistema se je leta 2002 na Ministrstvu za obrambo začela tudi reorganizacija upravnih zvez, zato je bilo treba sprejeti novo *Uredbo o organizaciji in delovanju upravnih zvez*, saj prejšnja po vsebini ni več ustrezala. Uredba skladno z 72. členom Zakona o obrambi določa organizacijo, pogoje in način delovanja upravnih zvez v Republiki Sloveniji. V primerjavi s prej veljavno uredbo nova uredba konkretnje določa pojem in naloge upravnih zvez ter posameznih organizacijskih enot Ministrstva za obrambo. Spremenjen je način organiziranosti enot za upravne zveze. Po novi uredbi so vse enote na ravni uprav za obrambo podrejene enoti na državni ravni, kar omogoča jasno linijo vodenja in poveljevanja. V sistemu upravnih zvez so opredeljene tudi naloge in vloga nacionalnega centra za krizno upravljanje, ki opravlja naloge državnega centra upravnih zvez.

Zaradi spremembe Zakona o obrambi in nove systemske zakonodaje o urejanju prostora in graditve objektov je bilo treba sprejeti *Uredbo o določitvi obrambnih potreb*, ki ureja področje, ki sta ga do zdaj urejala Odlok o varnostnih ukrepih na obrambnem področju ter delno navodilo za določanje in prikazovanje potreb obrambe in zaščite v prostorskih načrtih. V uredbi so na novo določeni obrambne potrebe in območja izključne uporabe, morebitne izključne uporabe in omejene ter nadzorovane uporabe prostora za obrambo ter obrambne potrebe, ki jih je treba upoštevati pri projektiranju in graditvi objektov.

Spremembe Zakona o obrambi 2002 pa niso vključile rešitev, ki bi omogočale odpravo strukturnih kadrovskih neskladij zaradi izobrazbenih, starostnih, organizacijskih in drugih razlogov v stalni sestavi vojske. Predlagane rešitve niso dobile dovolj podpore in so bile izločene iz zakonskega predloga. Te rešitve naj bi upoštevali v naslednji fazi reorganizacije vojske in obrambnega sistema.

V Zakonu o obrambi je treba natančneje urediti tudi vprašanja, povezana z nadzorom zračnega prostora, ter zagotoviti povezljivost zračne obrambe s sistemom, ki velja v zavezništvu. Treba je urediti tudi varovanje tajnih podatkov, kriptografsko zaščito in nekatera druga vprašanja pri delovanju informacijskih in telekomunikacijskih sistemov na obrambnem področju ter njihovem povezovanju s sistemi, ki se uporabljajo v zvezi Nato. Številne ugotovitve so temeljni razlogi za spremembe in dopolnitve Zakona o obrambi, da ne bi prišlo do zastoja vzpostavljanja povezljivosti z vojaškimi organizacijami Nata, težav v začetnem obdobju po vstopu v polnopravno članstvo v Natu, v uveljavljanju projekta poklicne vojske s pogodbeno rezervo in drugih reform, ki potekajo v obrambnem sistemu in še posebej v Slovenski vojski.

1.6 Ocenjevanje škode po naravnih nesrečah

S sprejemom dveh normativnih aktov leta 2003, in sicer Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč in Uredbe o metodologiji za ocenjevanje škode, so bili dani osnovni pogoji za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah ter za pripravo predlogov za odpravo njihovih posledic. Vzpostavljen je bil sistem ocenjevanja škode ob naravnih in drugih nesrečah. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo je na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in drugih predpisov pristojna za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah ter za pripravo predlogov za odpravo njihovih posledic.

Uprava RS za zaščito in reševanje je skupaj z drugimi subjekti, ki so sodelovali pri ocenjevanju škode, preverila ocene poškodovanosti kmetijskih rastlin oziroma kultur in sodelovala pri pripravi predhodne ocene škode, nastale zaradi pozebe, suše in hruševega ožiga. S to oceno se je seznanila Vlada in zadolžila Ministrstvo za obrambo oziroma Upravo RS za zaščito in reševanje, da izda prizadetim

občinam navodila za oceno poškodovanosti kultur zaradi pozebe in suše leta 2003.

Poleg tega je bila ocenjena tudi poškodovanost kultur v občinah, ki so jih prizadela neurja s točo.

Regijske komisije za ocenjevanje škode so končno oceno poškodovanosti kultur pripravile do konca oktobra 2003.

Državna komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah je oblikovala skupno oceno neposredne škode po pozebi, suši, hruševem ožigu in drugih naravnih nesrečah leta 2003, in sicer glede na stanje v začetku avgusta. Vlada je potrdila končno oceno škode v kmetijstvu zaradi naravnih nesreč leta 2003, ki jo sestavlja škoda zaradi spomladanske pozebe, suše, hruševega ožiga in neurij s točo, in sicer v znesku 31.299.353.680 SIT.

2 NAPREDEK NA DELOVNIH PODROČJIH MO RS LETA 2003

2.1 Vojaška obramba

2.1.1 Preoblikovanje SV

Spremembam načina popolnjevanja smo prilagodili večino normativnih, nekaj razvojnih in predvsem organizacijskih rešitev. Cilje na področju povečanja stalne sestave ter spreminjanja notranje strukture SV smo uresničevali z načrtno uvedbo nove strukture sil, dodatnim zaposlovanjem in postopnim opuščanjem posameznih sestavin vojaške dolžnosti v miru.

Slovensko vojsko smo preoblikovali tako, da smo povečali poklicno sestavo in pogodbeno rezervo ter zmanjšali obvezno rezervo. Konec leta 2003 je Slovenska vojska štela 26.504 pripadnikov, od tega 6376 v stalni sestavi, 292 v pogodbeni rezervi in 19.836 v obvezni rezervi.

Nova organizacija Slovenske vojske in nov sistem popolnjevanja sta omogočila, da je Slovenska vojska pripravljena prevzemati svoje obveznosti pri zagotavljanju kolektivne obrambe v okviru Nata.

Večinoma je končano tudi usklajevanje strukture sil, ki jih bo Republika Slovenija prispevala v sistem kolektivne obrambe.

Vzpostavljena je bila nova struktura poveljevanja, ki obsega Generalštab SV (GŠSV), Poveljstvo sil SV (PSSV), Poveljstvo enot za podporo in tri brigadna poveljstva. GŠSV je poleg poveljevanja na strateški ravni prevzel pomembno plansko in razvojno vlogo, Poveljstvo sil pa je prevzelo poveljevanje enotam in zavodom SV na operativni ravni. Verifikacijski center in Center vojaških šol sta ostala neposredno povezana z GŠSV, Vojaško zdravstveno službo pa smo podredili PSSV.

Ukinili smo mirnodobno in vojno strukturo operativnih poveljstev. Vojaška teritorialna poveljstva so prevzela naloge logistične podpore in s tem tudi naloge podpore silam partnerskih držav na našem ozemlju v sistemu podpore države gostiteljice.

Vzpostavljeni sta bili nova organizacijsko-mobilizacijska struktura ter nova organizacijska struktura mirnodobnih poveljstev in enot.

Za prihodnost pa nam kot izziv ostajajo oblikovanje poveljniško-logističnega bataljona v 1. brigadi, preoblikovanje Vojaške zdravstvene službe (VZSL), preoblikovanje letalstva in brigad ter ukinitvev 12. gardnega bataljona in še nekaterih enot.

2.1.2 Izboljšanje zmogljivosti SV

Z opremljanjem in usposabljanjem enot Slovenske vojske smo izboljšali:

- povečevanje in kontrolo, in sicer s povečanjem zmogljivosti telekomunikacijskih in informacijskih sistemov SV (večja komunikacijska povezljivost enot SV in prenosne zmogljivosti osnovnega podatkovnega omrežja, opremljenost premičnih omrežij, izboljšanje informacijske podpore za operativno spremljanje stanja sil, izboljšanje delovanja in razpoložljivosti ključne programske podpore sistema ter kadrovskega informacijskega sistema);
- sistem zračne obrambe (izboljšanje opremljenosti sistema nadzora zračnega prostora, povečanje razpoložljivosti lahkih raketnih sistemov);
- druge logistične zmogljivosti (izboljšanje opremljenosti s sredstvi kopenskega in zračnega transporta, izboljšanje zanesljivosti in razpoložljivost smodnikov in minkoeksplozivnih sredstev, izboljšanje upravljanja oborožitve in streliva
 - SIMES, gradnja delavnic in hangarjev na letališču).
- premičnost enot vojaškega zdravstva.

Za izboljšanje vojaške logistike smo pripravili koncept njenega preoblikovanja. Izboljšave se nanašajo predvsem na spremembe v organiziranosti in vodenju teritorialne logistike ter na oblikovanje logističnih enot, ki bodo sposobne za delovanje zunaj naših meja. Na podlagi koncepta smo na posameznih področjih opredelili osnovno politiko, načela, usmeritve vojaške logistike in predloge formacij logističnih enot.

Na obveščevalno-varnostnem področju SV smo izboljšali:

- obveščevalno-izvidniški in štabno-varnostni sistem;
- varnostno kulturo zaposlenih in zaščito tajnih podatkov, pomembnih za obrambo države in varnost SV;
- raven varovanja pomembnejših objektov.

2.1.3 Profesionalizacija (prehod na poklicno vojsko)

Skladno z načrtnim uveljavljanjem nove strukture sil in dodatnim zaposlovanjem v vojski, s katerim smo povečali stalno sestavo in spreminjali njeno notranjo strukturo, smo postopno opuščali posamezne sestavine vojaške dolžnosti v miru.

Leta 2003 sta bila obseg nabora in napotitev v celoti podrejena doseganju mejnikov v Zakonu o vojaški dolžnosti, s katerimi so bili določeni skrajni datumi za opustitev posameznih sestavin vojaške dolžnosti v miru. Nabor se je ohranjal v obsegu, ki je še omogočal dovolj napotitev na služenje vojaškega roka. S preoblikovanjem Slovenske vojske ter povečevanjem njene poklicne sestave se je obseg napotitev na služenje vojaškega roka vse bolj manjšal. Tako sta bili izvedeni le napotitvi januarja in aprila, oktobra 2003 pa je Vlada Republike Slovenije soglašala s predlogom Ministrstva za obrambo, da se obvezno služenje vojaškega roka ukine.

Obseg napotitev je bil leta 2003 bistveno zmanjšan tudi na področju opravljanja nadomestne civilne službe, saj je bilo napotenih na opravljanje nadomestne civilne službe le 230 državljanov s priznano pravico do ugovora vesti vojaški dolžnosti.

Skladno z določili Zakona o vojaški dolžnosti je bil pripravljen predlog uredbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka, ki ga je Vlada Republike Slovenije potrdila julija 2003. Z uredbo je državljanom omogočeno uveljavljanje pravice do usposabljanja za obrambo države. Usposabljanje poteka po programu temeljnega vojaškostrokovnega usposabljanja in traja 13 tednov. Vzpostavljeni so bili tudi organizacijski pogoji, tako da je 96 prostovoljcev že v začetku januarja 2004 začelo služenje v vojašnicah na Bohinjski Beli, v Murski Soboti, Novem mestu in Postojni.

Možnost služenja vojaškega roka na podlagi prostovoljne odločitve je pomembna pri oblikovanju in delovanju Slovenske vojske, predvsem s stališča dograjevanja sistema popolnjenja poklicne sestave in pogodbene rezerve. Z njim želimo vsem zainteresiranim državljanom in državljanom omogočiti, da pridobijo osnovna znanja in veščine za obrambo domovine, vojaški organizaciji pa zagotoviti pomemben dodatni »most« za povezavo s civilnim okoljem.

Pridobivanje kandidatov za pogodbeno rezervo je bilo leta 2003 usmerjeno v popolnjenje novih enot, in sicer druge čete gorskega bataljona, bataljona za radiološko-kemično-biološko obrambo (RKBO) ter raketne brigade zračne obrambe. Do konca leta 2003 je bilo s pripadniki rezervne sestave podpisanih

novih 231 pogodb, tako da je bilo v Slovensko vojsko razporejenih nekaj manj kot 300 pogodbenih pripadnikov.

Za popolnitev pogodbene rezerve z novimi kadri so bile opravljene številne promocijske dejavnosti, ki so rezultat sodelovanja med skupinami za pridobivanje kadra in upravami za obrambo. Dodatno obveščanje kandidatov o možnostih opravljanja vojaške službe v rezervni sestavi pa je potekalo tudi ob ukinjanju razporeda vojaških obveznikov oziroma vračanju vojaške opreme.

Popolnjevanje s pogodbeno rezervo je bilo leta 2003 razširjeno na večji del države, zanimanja zanj je bilo sorazmerno veliko, saj je ministrstvo prejelo več kot 1400 vlog kandidatov, za popolnitev pa je bilo načrtovanih približno 300 mest.

Da bi zagotovili čimbolj nemoteno vključevanje zaposlenih v pogodbeno rezervo Slovenske vojske, je bil oblikovan poseben podprojekt za vzpostavljanje sistemskih in organizacijskih mehanizmov ustreznega partnerskega odnosa z delodajalci pripadnikov pogodbene rezerve. V tem okviru je tako na državni kot na regijski ravni, v tesnem sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije ter Območnimi gospodarskimi zbornicami, potekalo več srečanj z delodajalci. Na njih so oblikovali predloge za izboljšanje sodelovanja, ki smo jih uresničevali v konkretnih stikih s podjetji, delodajalci pripadnikov pogodbene rezerve Slovenske vojske.

2.1.4 Izobraževanje in usposabljanje v SV

S prehodom na poklicno vojsko, dopolnjeno s pogodbeno rezervo, smo prenovili koncept izobraževanja in usposabljanja. Na tej podlagi smo za celotno ministrstvo pripravili osnutek pravilnika o izobraževanju in usposabljanju ter navodilo, merila in metode za ocenjevanje usposobljenosti posameznika. Izobraževanje in usposabljanje za delo je pomembna stalna dejavnost Slovenske vojske, ki poteka v specializiranih organizacijskih enotah, na primer Centru za usposabljanje in Centru vojaških šol.

Za podporo izobraževanju in usposabljanju smo v Vipavi ustanovili Center za usposabljanje (CU), delovno skupino za oblikovanje Centra za doktrino in razvoj ter hkrati začeli oblikovati enoto za bojno usposabljanje poveljstev in enot SV. V Centru za usposabljanje poteka temeljno vojaškostrokovno usposabljanje kandidatov za poklicne vojake in pogodbene rezerviste. Predvideni Center za doktrino in razvoj pa bo razvijal vojaško stroko in prispeval k izboljšanju kakovosti usposabljanja. Tako bomo razvoj povezali z usposabljanjem.

Na služenju vojaškega roka je leta 2003 usposabljanje nadaljevalo 1356 vojakov, ki so bili sprejeti že leta 2002, hkrati pa smo v usposabljanje vključili še 1246 vojakov zadnjih dveh generacij. Usposabljanje je uspešno končalo 2243 vojakov

oziroma 86 odstotkov, 359 vojakov pa smo odpustili zaradi zdravstvenih in drugih razlogov.

18

Na usposabljanje smo sprejeli 995 kandidatov za poklicne vojake, 300 žensk in 695 moških. Vključili smo jih v programe temeljnega vojaškega usposabljanja. Usposabljanje je uspešno opravilo 621 kandidatov oziroma 62,4 odstotka. Razlogi, zaradi katerih so posamezniki predčasno prekinili usposabljanje, so predvsem njihove odpovedi, poškodbe, bolezni, nedokončano pripravništvo in neuspešnost ob zaključnem preverjanju. 154 izbranih kandidatov, ki so uspešno končali usposabljanje, bomo leta 2004 vključili v nadaljevalne programe.

Leta 2002 je bila s prvimi 116 kandidati za pogodbeno rezervo popolnena prva četa gorskega bataljona na Bohinjski Beli. Skladno z načrti smo začeli izvajati temeljno vojaškostrokovno usposabljanje pogodbenih rezervistov.

Kandidate za podčastnike in častnike stalne sestave ter kandidate za častnike rezervne sestave smo še vedno izobraževali v Centru vojaških šol. Zaradi ukinitve obveznega služenja vojaškega roka smo ukinili usposabljanje častnikov vojnih enot. Med vojaki stalne sestave pa smo uveljavili izbor kandidatov za podčastnike. Štabnega ali višjega štabnega tečaja se je iz dela in ob delu udeležilo 31 častnikov, ki so ga vsi uspešno opravili. Šolo za častnike in šolo za častnike vojnih enot je iz dela in ob delu obiskovalo 150 častnikov, uspešnih pa je bilo 97 odstotkov. Na šolanju podčastnikov je bilo 220 pripadnikov SV, uspešnih je bilo 89 odstotkov.

V drugi polovici leta smo začeli dopolnilno izobraževanje častnikov in podčastnikov za opravljanje vojaških dolžnosti na področjih, kjer kadrov manjka. Center vojaških šol je z novimi ali prenovljenimi programi izoblikoval in začel uvajati celovit sistem izobraževanja ter usposabljanja častnikov in podčastnikov SV. Nove programe smo prilagodili ravni izobraževalnega sistema Republike Slovenije in jih uskladili z novo kadrovsko zakonodajo ter zahtevami Nata. S fakultetami in visokimi strokovnimi šolami slovenskih univerz smo sodelovali tudi pri pripravi študija na daljavo ter pripravi modularnega izobraževanja in specializacije za častnike in podčastnike.

Usposabljanje na delovnih mestih je v poveljstvih potekalo predvsem na temo Natove doktrine bojevanja kopenske vojske ATP 3.2. V ospredju je bilo usposabljanje v poveljstvu sil, poveljstvu enot za podporo, poveljstvu prve brigade SV in njej podrejenih bataljonskih poveljstvih. V poveljstvu sil in poveljstvu enot za podporo je bil poudarek na spoznavanju osnov bojevanja po omenjeni doktrini, v prvi brigadi SV (1. BRSV) pa je bil poudarek na praktični uporabi Natovih določil ATP-35. Obravnavali so predvsem napadalne in obrambne aktivnosti ter ukrepe za usklajevanje premikov in ognjene podpore. Usposabljanje je potekalo po posebnem načrtu za leti 2003 in 2004, s katerim je bilo temeljno usposabljanje končano.

Sodelovali smo na mednarodnih vojaških vajah Clever Ferret-2003 in ELITE-2003, Cooperative Key, Cooperative Knowledge in Cooperative Engagement, v zaključni taktični vaji Artis Tolars in vaji Royal Chamois 03.

2.2 Civilna obramba in krizno upravljanje

Na področju civilne obrambe je bil leta 2003 poudarek na uveljavljanju strateških in doktrinarnih dokumentov, opravljanju nalog, povezanih s podporo Slovenski vojski in zavezniškim silam, ter nalogah na področju kriznega upravljanja in civilnega kriznega načrtovanja, ki izhajajo iz polnopravnega članstva v Natu in EU. Posebna pozornost je bila namenjena oblikovanju sistema kriznega upravljanja.

V začetku leta 2003 je Vlada Republike Slovenije na predlog Ministrstva za obrambo sprejela program uveljavljanja doktrine civilne obrambe. Z njim so določene glavne naloge, njihovi nosilci in roki za izvedbo posameznih nalog do leta 2010. S programom se bo izvajala preobrazba civilne obrambe, ki je bila v preteklosti namenjena predvsem delovanju v vojnem stanju, v sodoben sistem civilnega kriznega upravljanja in civilnega kriznega načrtovanja. Leta 2003 so bile tako na Ministrstvu za obrambo kot drugih ministrstvih opravljene nekatere pomembne naloge iz programa. Pripravljeni so bili predpisi za organiziranje civilne obrambe na novih temeljih, med njimi je najpomembnejša Uredba o obrambnih načrtih. Ministrstvo za gospodarstvo je pripravilo srednjeročni program oblikovanja državnih rezerv za obdobje 2004–2008, ki ga

je sprejela Vlada Republike Slovenije in s katerim se nadaljuje preoblikovanje državnih rezerv in njihovo prilagajanje sodobnim virom ogrožanja.

Vlada je imenovala tudi medresorsko koordinacijsko skupino za usklajevanje priprav civilne obrambe, ki usklajuje ukrepe in naloge državnih organov pri načrtovanju in izvajanju priprav civilne obrambe, skrbi za usklajenost temeljnih rešitev v obrambnih načrtih vlade in ministrstev ter usklajuje naloge na področju kriznega upravljanja, civilnega kriznega načrtovanja in sodelovanja pri vključevanju Republike Slovenije v EU ter Nato. Z delovanjem koordinacijske skupine je dosežen pomemben napredek pri izvajanju in usklajevanju priprav civilne obrambe na nacionalni ravni.

Na predlog Ministrstva za obrambo je Vlada sprejela načrt podpore Republike Slovenije kot države gostiteljice (HNS), s katerim so opredeljeni skupna izhodišča za organiziranost, pristojnosti ter postopki načrtovanja in zagotavljanja civilne in vojaške podpore Republike Slovenije zavezniškim silam in organizacijam, ki bodo na ozemlju naše države oziroma bodo na njem delovale ali ga prečkale. Načrt upošteva logistično politiko in doktrine Nata s področja HNS ter posebnosti slovenske pravne ureditve.

Leta 2003 je bil ustanovljen Nacionalni center za krizno upravljanje (NCKU). Tako so zagotovljene tehnična podpora, varnost prenosa podatkov in primerna povezanost mehanizmov vodenja in mehanizmov kriznega upravljanja na strateški ravni. Dokončno so bili urejeni ustrezni prostori ter nameščena strojna in druga oprema, kar omogoča normalno delovanje, center pa je bil tudi kadrovsko popolnjen, tako da od začetka leta 2004 tudi operativno deluje.

Z namenom preverjanja pripravljenosti nacionalnovarnostnega in obrambnega sistema za obvladovanje kriz je bila organizirana in izvedena državna vodstvena obrambno-zaščitna vaja kriznega upravljanja Izziv 2003. Na vaji so bili preizkušeni mehanizmi in postopki kriznega načrtovanja in upravljanja v vseh delih nacionalnovarnostnega sistema ter ugotovljeno doseženo stanje, ključne težave ter stopnja povezljivosti in primerljivosti na področju kriznega upravljanja z Natom. V vajo so bili vključeni vsi deli sistema nacionalne varnosti, od Slovenske vojske, civilne obrambe ter sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami do varnostnega sistema.

Prav tako so bile na vaji preverjene osnovne zamisli koncepta delovanja Nacionalnega centra za krizno upravljanje, načrtovane rešitve in postopki kriznega komuniciranja ter delovanje razpoložljivih sredstev zvez in informacijskih sistemov za učinkovito, hitro in varno medsebojno izmenjavo podatkov z nosilci iz posameznih delov nacionalnovarnostnega sistema. Na vaji je sodelovalo okoli 500 najodgovornejših uslužbencev vladnih služb in ministrstev, gospodarskih družb posebnega pomena ter organizacijskih enot Ministrstva za obrambo.

Leta 2003 je bila končana tudi raziskava Krizno upravljanje v Evropi, ki jo je za Republiko Slovenijo po naročilu Ministrstva za obrambo opravila Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani. Raziskava je potekala v sodelovanju s švedsko agencijo za krizno upravljanje (SEMA) in se je marca 2004 končala z mednarodno konferenco v Poljčah z naslovom Krizno upravljanje v Evropi – dileme in perspektive.

Na področju urejanja prostora so bile za strategijo prostorskega razvoja Slovenije pripravljene strokovne podlage s področja obrambe. Končan je bil projekt vzpostavitve digitalne prostorske podatkovne baze za vse organizacijske enote v Ministrstvu za obrambo. Skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi se je nadaljevala vzpostavitev kartografskega sistema za obrambo, ki je skladen s standardi Nata.

2.3 Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Težišče dela v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je bilo leta 2003 usmerjeno v naslednje naloge:

- ureditev evidenc o požarih in eksplozijah, njihovih vzrokih in posledicah ter intervencijah, skladno z mednarodnimi standardi;
- ocenjevanje škode zaradi naravnih nesreč;
- pripravo opomnikov za ukrepanje ob nesrečah, za katere na državni ravni niso pripravljene načrti, in za ravnanje na regijski in lokalni ravni;
- izvajanje poskusnega projekta helikopterskega reševanja na cestah in poskusno organiziranje dispečerske službe za enote nujne medicinske pomoči (NMP) v nekaterih regijskih centrih za obveščanje;

- dopolnjevanje službe za reševanje na morju ter zagotavljanje potrebnih sredstev in opreme za reševanje ob ekoloških nesrečah na morju;
- pripravo in izvedbo vaje državnega pomena Požar 2003 in vaje v primeru večjega požara v naravi na regijski ravni Čabar – Loška dolina 2003, skupaj z Republiko Hrvaško.

Pripravljen je bil predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Sprememba zakona je bila nujna predvsem zaradi prilagoditve sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ustanovitvi pokrajin ter nove zakonodaje za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah. S tem je povezana tudi nova uredba o metodologiji ocenjevanja škode, s katero smo dobili osnovne pogoje za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah ter za pripravo predlogov, kako odpraviti njihove posledice.

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) je pripravila tudi predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gasilstvu. Spremembe in dopolnitve Zakona o gasilstvu so potrebne zaradi uveljavitve večje vloge gasilskih zvez in uskladitve z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred naravnimi nesrečami.

Na podlagi Zakona o varstvu pred utopitvami je bila pripravljena uredba o merilih za potapljanje.

Razvojnoraziskovalno delo je bilo leta 2003 usmerjeno v dokončanje raziskovalnih projektov, ki so bili razpisani v prejšnjih letih, in v pripravo predlogov za nove. Težišče je bilo na področjih, ki se nanašajo na določanje postopkov ukrepanja ob nesrečah, razvoj sodobnega informacijskega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pripravo nalog za vrednotenje poplavnih škod ter analize preventivnih ukrepov ob poplavih. Opredeljeni so bili metodologija za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti zaradi zemeljskih plazov ter delovanje javnih vodovodnih sistemov, ki delujejo kot hidrantna omrežja. Pripravljen je slovar izrazov s področja zaščite, reševanja in pomoči. Poleg tega smo proučili upravljanje in vodenje v kriznih razmerah, pripravili naloge varstva pred požari, ki so usmerjene v izboljšanje ukrepov za zaščito pred požari ter razvoj sodobnih metod in tehnologij za povečanje požarne varnosti, ter pripravili študije primerov za večje nesreče. Končanih je bilo devet raziskovalnih projektov. Rezultati štirih projektov se že upoštevajo v procesu priprave podzakonskih aktov in pri revizijah ocen ogroženosti.

V sistemu opazovanja, obveščanja in alarmiranja je bil leta 2003 še zadnjim štirim regijskim centrom za obveščanje omogočen dostop do omrežja zaščite in reševanja (ZIR), in sicer preko virtualnih prenosnih poti (IP VPN), vzpostavljenih preko interneta. S temi povezavami so bili v celoti nadomeščeni klicni telefonski

dostopi do omrežja ZIR v vseh regijskih centrih za obveščanje oziroma izpostavah URSZR. Te povezave so kakovostnejše in cenejše.

Preko računalniškega omrežja ZIR je bil med vsemi telefonskimi centralami URSZR urejen prenos telefonskih klicev preko računalniškega omrežja (VOIP-povezave), kar bo omogočilo interne telefonske klice med upravo URSZR in vsemi izpostavami. Zagotovljen je bil tudi varen oddaljeni VPN-dostop do omrežja ZIR.

Nadaljevali smo urejanje povezav s partnerskim računalniškim omrežjem Gasilske zveze Slovenije in nadgradnjo geografskega informacijskega sistema (skupaj s sistemom za podporo ukrepanju – SPU 112), ki bo povezan z drugimi operativnimi sistemi v regijskih centrih za obveščanje in bo neposredno pomagal operativcem pri njihovem delu. Oba projekta sta v sklepni fazi.

Vlada je sprejela operativni načrt zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih boleznih pri živalih, ki ga je pripravila URSZR in je bil tudi javno predstavljen. Skladno z novimi predpisi sta bila pripravljena načrta zaščite in reševanja ob potresu in jedrski nesreči. Pripravljalci načrtov zaščite in reševanja vseh ravni načrtovanja so se udeležili dvanajstih delavnic.

Nadaljevali smo delo pri uresničevanju določil direktive Seveso II, na podlagi katere smo leta 2002 prevzeli zakonodajo Evropske unije za pripravljenost za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Pomemben napredek je bil leta 2003 dosežen pri opremljanju in popolnjenju sil za zaščito, reševanje in pomoč ter obnavljanju in vzdrževanju državnih zalog. Na državni ravni je bila prednostno opremljena enota za hitre reševalne intervencije, ki se je predstavila na tehničnem zboru in prikazala uporabo razpoložljive zaščitno-reševalne opreme. Na regijski ravni so imele prednost pri opremljanju enote za RKB-izvidovanje in tehnično reševanje.

2.4 Inšpekcije na obrambnem področju

Leta 2003 je Inšpektorat Republike Slovenije (IRSO) za obrambo opravil 160 inšpekcij, od tega 119 na področju vojaške obrambe, 41 pa na področju civilne obrambe, obrambnih ukrepov ter upravnih in strokovnih zadev obrambe. Težišče teh inšpekcij je bilo preverjanje stanja obrambnih priprav v državnih organih, in sicer v vseh ministrstvih in vladnih službah ter posebej v notranjih organizacijskih enotah Ministrstva za obrambo ter upravah oziroma izpostavah za obrambo. Poleg tega je bilo opravljenih več inšpekcij v upravnih enotah in občinah.

Na področju vojaških zadev je bilo težišče na ugotavljanju ažurnosti vodenja vojaške evidence o vojaških obveznikih in sredstvih iz popisa, pravilnosti postopkov pri izvajanju nabora in napatitve ter postopkih profesionalizacije Slo-

venske vojske, usklajenosti popolnitve Slovenske vojske z načrti popolnitve, pripravi dokumentov za mobilizacijo vojnih enot Slovenske vojske, pravilnosti postopkov po prejemu zahtevka za vpoklic na vojaške vaje ter na vodenju upravnih postopkov na prvi stopnji.

Pri nabavi, stanju in vzdrževanju materialnih sredstev je bilo težišče na reviziji javnih naročil in nadzoru nad izvrševanjem proračuna, naročanju in evidenci prehrane za vojake in zaposlene v ministrstvu, izdajanju naročilnic male vrednosti, javnih razpisih ter vzdrževanju materialno-tehničnih sredstev.

Težišče inšpekcij na področju vojaške obrambe je bilo na ugotavljanju stopnje zagotavljanja ukazane ravni pripravljenosti, predvsem v enotah ravni bataljona, na ugotavljanju skladnosti preoblikovanja SV, profesionalizaciji, varovanju objektov, stanju logistične zagotovitve posameznih enot in baz, enovitem usposabljanju rodovskih enot, napotitvi in sprejemu vojakov na služenje vojaškega roka v mirnodobne bojne enote Slovenske vojske ter na področju informacijskega sistema SV.

Leta 2003 so bile opravljene tudi štiri skupinske inšpekcije, ki so imele namen celovito preveriti stanje v enotah oziroma poveljstvih Slovenske vojske. V inšpekcijah sta sodelovali skupini inšpektorjev iz obeh sektorjev inšpektorata.

Rezultate dela inšpektorata lahko primerjamo s številom opravljenih inšpekcijskih pregledov, porabljenih inšpekcijskih dni in danih ter uresničenih nalogah pri posameznih subjektih. Primerjava vključuje triletno rezultate dela in kaže nenehno izboljševanje stanja. Naloga inšpekcijskih služb je ugotavljanje skladnosti dela glede na zakonske in podzakonske predpise, ki urejajo posamezno delovno ali organizacijsko področje.

Področje	Vojaška obramba			Civilna obramba			Skupaj		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Število opravljenih inšpekcij	115	157	119	54	73	41	169	230	160
Število inšpekcijskih dni	-	398	317	-	138	104	-	536	421
Število danih nalog	397	719	370	433	305	159	830	1024	529
Povprečno število nalog na inšpekcijo	3,45	4,6	3,1	8	4,17	3,88	4,9	4,45	3,3

Tabela 1: Gibanje rezultatov inšpekcij na obrambnem področju za obdobje 2001–2003

Bistven podatek, ki kaže napredek, je manjše število nalog na inšpekcijski pregled. Leta 2001 je zaradi ugotovljenega stanja pri preverjanih subjektih posa-

mezni inšpektor pri vsaki inšpekciji izdal približno pet nalog, leto pozneje pa so bile izdane le še 4,5 naloge na en pregled in leta 2003 samo še 3,3 naloge. Ti rezultati kažejo, da je zaradi sistematičnega dela inšpekcijskih organov delo subjektov kakovostno napredovalo, saj je zaradi inšpekcijskih nadzorov upoštevanje zakonskih in podzakonskih predpisov boljše.

Tudi število skupinskih inšpekcij, ki temeljno posegajo v nadzor in je njihov cilj temeljit pregled celotnega področja dela in organizacije posameznega preverjanega subjekta, se povečuje. Tako dosegamo drugi namen inšpekcijskega nadzora, in sicer pomoč subjektom pri zmanjševanju števila posameznih nalog in višjem odstotku realizacije.

2.5 Inšpekcije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (IRSVNDN) izvaja inšpekcijski nadzor uresničevanja zakonov in drugih predpisov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstva pred požarom, gasilstva in varstva pred utopitvami.

Izjemoma je inšpektorat leta 2003 opravljal tudi inšpekcijski nadzor izvajanja nadomestne civilne službe in 30-dnevnega usposabljanja za zaščito in reševanje.

Leta 2003 je bilo opravljenih 3715 inšpekcijskih pregledov, kar je za tri odstotke manj kot v prejšnjem letu. Največ inšpekcijskih pregledov je bilo opravljenih v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, najmanj pa na ministrstvih ali drugih državnih organih. Inšpektorji so izdali 1403 inšpekcijske ureditvene odločbe za odpravo pomanjkljivosti, približno 178 več kot lani. Poleg navedenega so inšpektorji izdajali soglasja k osnutkom prostorskih izvedbenih načrtov, lokacijskim, gradbenim in uporabnim dovoljenjem in k enotnim dovoljenjem za gradnjo ter projektne pogoje h gradnji objektov.

Izdajali so mnenja k obratovalnim dovoljenjem naravnih kopališč in k predlogom prostorskih aktov ter požarnovarstvene smernice. Opravili so 4590 lokalnijskih obravnjav in tehničnih pregledov.

Inšpektorji so v 226 primerih sodelovali pri intervencijah ob požaru, eksploziji ali drugi naravni nesreči in v 97 primerih pri raziskavi vzrokov požara ali eksplozije.

Pri predpisih iz varstva pred požarom in izdajanju soglasij je bilo v preteklem letu veliko sprememb, predvsem pri gradnji objektov. Zakon o graditvi objektov določa, naj investitorji sami pridobivajo soglasja, zato morajo inšpektorji hitreje in strokovneje delovati pri izdaji soglasij in mnenj.

Pri inšpekcijskih pregledih gospodarskih in javnih objektov inšpektorji ugotavljajo, da se lastniki podjetij zaradi finančnih težav težko odločajo za vlaganje sredstev v vzdrževanje in izboljšanje požarne varnosti. Na stanje požarne varnosti v veliki meri vplivajo tudi nenehne spremembe v dejavnosti, tehnoloških postopkih, organiziranosti in lastništvu ter s tem povezane racionalizacije, ki pogosto poslabšajo požarno varnost.

Na področju zaščite in reševanja pri inšpekcijskih pregledih v občinah ugotavljamo, da se stanje na področju normativne ureditve iz leta v leto večinoma izboljšuje. Na področju varstva pred utopitvami pa so rezultati inšpekcijskih pregledov pokazali, da se v primerjavi z letom 2002 stanje ni spremenilo.

2.6 Notranjerevizijska dejavnost

Za vzpostavitev sistema finančnega poslovanja in notranjega nadzora je odgovoren predstojnik proračunskega uporabnika, notranjerevizijska služba pa mora poskrbeti za naknadno preverjanje sistemov finančnega poslovanja in kontrol. Tudi v poslovanju proračunskih uporabnikov se namreč pri porabi proračunskih sredstev pojavljajo tveganja.

Tveganja, ki so najbolj pogosta pri finančnem poslovanju ministrstva, so nenamenska, negospodarna in nezakonita poraba proračunskih sredstev ter nepopolne in nezanesljive računovodske informacije.

Cilj notranjega finančnega nadzora za leto 2003 je bil zagotoviti gospodarno porabo proračunskih sredstev, poslovati skladno s predpisi in navodili predstojnika in zagotoviti pravočasne, celovite ter zanesljive računovodske in druge informacije.

Leta 2003 smo opravili sedem rednih revizij. Prizadevali smo si za zagotavljanje pravilnosti uresničevanja finančnega načrta ter upoštevanje dogovorjenih usmeritev, postopkov, zakonov in drugih predpisov posameznih organizacijskih enot oziroma nalog. Posebno pozornost smo skladno z letnim načrtom dela namenili pregledu:

- plač in drugih izdatkov za zaposlene,
- uresničevanju finančnega načrta,
- temeljnih razvojnih programov,
- nekaterih elementov zaključnega računa ministrstva za leto 2002.

V Slovenski vojski smo ponovno pregledali sistem zdravstvene oskrbe, sodelovanje Slovenske vojske v mednarodnih mirovnih operacijah in sklepanje pogodb o delu in avtorskem delu.

Sistem notranjega nadzora na nekaterih pregledanih področjih dela ministrstva ni primerno urejen. Ugotavljamo, da so posamezni nadzori poslovanja sicer vzpostavljeni, da pa v nekaterih primerih niso delovali.

Ugotavljamo, da so se zavest, vedenje in delovanje vodstvenih odgovornih oseb na ministrstvu glede pomena notranjega nadzora izboljšali. Vodstvo se zaveda pomena notranjega nadzora in se zavzema za njegovo redno izvajanje.

Pri tveganjih je pomembno, da jih najprej opredelimo in nato obvladujemo. Priprava registra tveganj, ki bo vseboval tako seznam tveganj kot notranjega nadzora, je eden od izzivov, s katerim se bomo na Ministrstvu za obrambo soočili leta 2004.

Zavedamo se namreč, da tveganja lahko obvladujemo le s primernim notranjim nadzorom.

2.7 Obveščevalno-varnostna dejavnost

Zaključna usklajevanja in dejavnosti v procesu vključevanja Republike Slovenije v Nato in EU, nadaljevanje uvajanja poklicne vojske s pogodbeno rezervo ter vzpostavljanje sistema nacionalnega kriznega upravljanja so pomembne vsebinske spremembe tudi za področje obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne dejavnosti v obrambnem sistemu. Načrtno in s Slovensko vojsko usklajeno povezovanje obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne dejavnosti v pregleden in učinkovit element obrambnega podsistema v sistemu nacionalne varnosti Republike Slovenije je bil in za Obveščevalno varnostno službo še naprej ostaja najpomembnejši izziv.

Na področju obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne dejavnosti je bilo leta 2003 skupaj s pristojnimi organi Nata, v manjšem obsegu pa tudi z organi EU, izvedeno načrtno usposabljanje zaposlenih za prevzemanje pristojnosti in odgovornosti, ki jih Obveščevalno varnostna služba prevzema z vključitvijo Republike Slovenije v Nato in EU. Izvedene so bile tudi potrebne organizacijske in tehnične priprave za vzpostavitev varnih informacijskih in telekomunikacijskih povezav z Natom.

Na področju varnostne dejavnosti je bila največja pozornost namenjena uredništvu Zakona o tajnih podatkih, in sicer tako pri varnostnem preverjanju za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov kot tudi pri zagotavljanju predpisanih pogojev za tehnično in fizično varovanje tajnih podatkov. Ob tem so bila organizirana usposabljanja za zaposlene na ministrstvu in v Slovenski vojski za opravljanje posameznih nalog in ukrepov varovanja tajnih podatkov.

Leta 2003 so bila na podlagi Zakona o obrambi sprejeta tudi Navodila za izvajanje nalog Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, ki določajo strokovne usmeritve za opravljanje obveščevalnih, protiobveščevalnih in varnostnih nalog na obrambnem področju. S tem je Obveščevalno varnostna služba dobila dokument, ki ureja načrtno, pregledno, usklajeno in odgovorno opravljanje obveščevalnih, protiobveščevalnih in varnostnih nalog.

Leta 2003 je bil sprejet tudi Zakon o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb, ki pomeni pomemben prispevek k zunanji demistifikaciji obveščevalnih in varnostnih služb v Republiki Sloveniji, saj je urejen parlamentarni nadzor nad delovanjem obveščevalnih in varnostnih služb pomemben element demokracije.

Posebna pozornost je bila namenjena tudi notranji demistifikaciji obveščevalno-varnostne dejavnosti, ki jo lahko uresničujemo le z zavedanjem o nenadomestljivi vlogi obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne dejavnosti za učinkovito delovanje obrambnega sistema na vseh ravneh vodenja in poveljevanja. To ostaja ena od težiščnih nalog tudi za prihodnje.

2.8 Področje raziskav in razvoja

Leta 2003 smo začeli usklajevati znanstvenoraziskovalno delo in tehnološki razvoj na obrambnem področju. Napisali smo okvirni načrt razvoja znanosti in ga poslali v razpravo. Program tehnološkega razvoja je v navodilih za obrazložitev proračuna že natančneje opredeljen, in sicer so sredstva namenjena predvsem razvoju in preizkušanju vojaške opreme, oborožitve in sistemov. Pripravljen je bil osnutek Pravilnika za raziskave in razvoj, ki določa naloge notranjih organizacijskih enot in organov v sestavi, medsebojna razmerja in postopke za znanstvenoraziskovalno delo in tehnološki razvoj.

Ta pravilnik bo omogočil nadzor nad uresničevanjem znanstvenoraziskovalnih projektov, usklajenost med njimi in vzpostavitev stalnih oblik sodelovanja z obrambno industrijo v Republiki Sloveniji. Odločili smo se, da bomo večino znanstvenoraziskovalnih projektov razpisali v okviru Ciljnega raziskovalnega programa (CRP) Znanost za varnost in mir 2004–2010, ki smo ga ustanovili skupaj z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport.

Leta 2003 smo opravili temeljito notranjo analizo potreb po razvojnoraziskovalnih projektih ministrstva, ki jih bomo razpisali leta 2004.

Leta 2004 se bo v okviru finančnega načrta MO pojavilo novo področje proračunske porabe 05 – Znanost in tehnološki razvoj. Znotraj tega področja sta določeni dve novi proračunski postavki za leti 2004 in 2005:

- leta 2004 je namenjenih 1860 milijonov slovenskih tolarjev (SIT) za znanstvenoraziskovalno dejavnost na obrambnem področju ter 1000 milijonov SIT za tehnološki razvoj;
- leta 2005 je namenjenih 2370 milijonov SIT za znanstvenoraziskovalno dejavnost na obrambnem področju ter 1500 milijonov SIT za tehnološki razvoj.

3 UPRAVLJANJE VIROV V MO RS

3.1 Upravljanje človeških virov

3.1.1 Nove zaposlitve

Skladno s kadrovskim načrtom, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, je bilo Ministrstvu za obrambo leta 2003 dovoljeno, da ima zaposlenih 7986 oseb, in sicer 6350 v Slovenski vojski in 1636 v notranjih organizacijskih enotah, skupaj z organi v sestavi.

Pospešeno zaposlovanje v Slovenski vojski je potekalo skladno s sklepi Vlade Republike Slovenije, zaradi profesionalizacije Slovenske vojske se je povečalo zlasti zaposlovanje vojakov. Ministrstvo je z omejevanjem zaposlovanja v notranjih organizacijskih enotah in organih v sestavi začelo uresničevati načrtovano realizacijo ter prilagajati kadrovsko strukturo novemu aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Končno število zaposlenih 31. 12. 2003 kaže, da je bil kadrovski načrt uresničen 99,5-odstotno.

	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2003
Upravni del	1428	1425	1163
IRSO	Vključen v upravnem delu		20
URSZR	87	84	324
IRSVNDN	63	61	67
SV	5043	5585	6376
Skupaj	6621	7155	7950

Tabela 2: Stanje zaposlenih na MO 31. 12. 2003 v primerjavi z letoma 2001 in 2002

Iz tabele je razvidno, da je bilo zaposlovanje leta 2003 v primerjavi z letoma 2001 in 2002 intenzivnejše zaradi profesionalizacije Slovenske vojske, tako da se je število zaposlenih povečalo za 1333 ali 26,5 odstotka. Posebej je bilo povečanje opaznejše leta 2003, ko se je število zaposlenih povečalo za 791, kar pomeni, da je bil kadrovski načrt v celoti izpolnjen, prav tako pa je bil odpravljen primanjkljaj iz leta 2001.

V notranjih organizacijskih enotah in organih v sestavi, razen GŠSV, smo nadomeščali le odhode, zato povečanja števila zaposlenih ni bilo.

Leta 2004 mora ministrstvo zmanjšati število javnih uslužbencev v notranjih organizacijskih enotah, URSZR in IRSVNDN, medtem ko je v Slovenski vojski zaradi projekta uvajanja poklicne vojske dovoljeno povečanje števila zaposlenih za 600 vojakov. Tudi za leto 2005 je določeno, da se zmanjša število javnih

uslužbencev v notranjih organizacijskih enotah, URSZR in IRSVNDN, v Slovenski vojski pa se poveča za 400 vojakov.

V Slovenski vojski se je lani zaposlilo 981 oseb, od tega 26 odstotkov žensk. Odšlo je 186 oseb, med njimi 28 odstotkov žensk. Največ novo zaposlenih (94 odstotkov) je kandidatov za vojake.

Status	Prihodi			Odhodi		
	Skupaj	Št. žensk	% žensk	Skupaj	Št. žensk	% žensk
Častniki	37	9	24,3	45	3	6,6
Podčastniki	12	2	16,6	39	20	51,3
Vojaki	922	239	25,9	83	25	30
Civilne osebe	10	6	60	19	4	21
Skupaj	981	256	26	186	52	28

Tabela 3: Razmerje med prihodi in odhodi v Slovenski vojski po statusih in odstotkih žensk

Iz tabele je razvidno, da je bila v Slovenski vojski fluktuacija skoraj 3-odstotna.

3.1.2 Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v Ministrstvu za obrambo

Izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje (IUI) delavcev na obrambnem področju in področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami imajo v procesih vključevanja Republike Slovenije v mednarodne integracije pomembno mesto pri zagotavljanju primerno izobraženih in usposobljenih posameznikov za vzpostavitev učinkovitega obrambnega sistema kot celote. V preteklem letu je bilo v IUI veliko sprememb, predvsem zaradi uveljavitve nove systemske zakonodaje (Zakona o javnih uslužbencih), kar v praksi pomeni vzpostavljjanje politike, strategije in sistema IUI, ki bo zagotovil in podpiral karierni razvoj delavcev Ministrstva za obrambo.

Sistem IUI obsega področja, na katerih potekajo procesi formalnega strokovnega izobraževanja (oziroma nadaljnjega izobraževanja), funkcionalnega usposabljanja in izpopolnjevanja doma in v tujini, štipendiranja, opravljanja obvezne prakse ter pripravništva in uvajanja.

Za nadaljnje izobraževanje so bile na podlagi predhodnega razpisa sklenjene pogodbe o izobraževanju za pridobitev strokovne izobrazbe, in sicer s 126 delavci v Slovenski vojski in 40 delavci upravnega dela ministrstva, skupaj torej 166 pogodb. Število pogodb v SV kaže, da je še vedno nujno izobraževanje za odpravo izobrazbenega primanjkljaja, medtem ko smo pri sklepanju pogodb z delavci upravnega dela prednostno že upoštevali merila nove zakonodaje, torej delavčev

uspešnost in službeno oceno. Ob koncu preteklega leta je imelo ministrstvo s 334 delavci sklenjene pogodbe o izobraževanju za pridobitev strokovne izobrazbe (250 v SV predvsem v smislu odprave izobrazbenega primanjkljaja in 84 v upravnem delu), od tega kar 167 sklenjenih pogodb za pridobitev visokošolske strokovne izobrazbe. Narašča tudi zanimanje za podiplomski študij, skladno s finančnimi možnostmi ministrstva je trenutno sklenjenih 34 pogodb za pridobitev izobrazbe na specialistični in magistrski ravni.

Funkcionalno usposabljanje in izpopolnjevanje je potekalo v notranjih in zunanjih institucijah doma in v tujini. V Centru za obrambno usposabljanje Poljče smo v preteklem letu pripravili in izvedli programe usposabljanja s področij civilne obrambe, informatike, komunikacij in drugih, mednarodne konference in seminarje ter različna vojaškostrokovna usposabljanja, skupaj 262 različnih oblik, ki se jih je udeležilo 6066 slušateljev. Namen usposabljanj je doseči višjo raven usposobljenosti za učinkovitejše opravljanje nalog v spremenjenem obrambno-varnostnem okolju in hitrejšje prilagajanje sprejetim standardom ter delovnim procesom ob uvajanju novih predpisov.

Za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami smo v URSZR usposabljali poveljnike ter štabe Civilne zaščite, posamezne enote in službe ter poklicne in prostovoljne gasilce. Po različnih programih so se usposabljali tudi drugi pripadniki Civilne zaščite, zaščite in reševanja ter udeleženci iz drugih držav. Usposabljali so se kinologi, potapljači, predavatelji in drugi, skupaj 12.858 udeležencev. Pomembna mednarodna dogodka sta bila usposabljanje za sodelovanje pri posredovanju humanitarne pomoči ob večjih nesrečah, ki smo ga pripravili skupaj s švedsko agencijo reševalnih služb, ter program za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je potekal v okviru Pakta stabilnosti za Jugovzhodno Evropo. Z obveščanjem, izobraževanjem in usposabljanjem državljanov smo povečali njihovo pripravljenost in usposobljenost za osebno in vzajemno zaščito.

Za sporazumevanje v mednarodnem okolju je pomembno tudi znanje tujega jezika, zato je treba posebej omeniti jezikovno izobraževanje, ki poteka na Šoli za tuje jezike v Centru vojaških šol. Pomembna je udeležba delavcev ministrstva na tečajih angleškega jezika za pridobitev certifikata po merilih SVS STANAG 6001 (standardi Nata). Samo v preteklem letu se je tečajev angleščine na različnih stopnjah udeležilo 291 delavcev, manj pa nemščine (15) in francoščine (25). Med njimi je bilo največ pripadnikov SV, ki so se tečajev udeleževali zaradi uresničevanja ciljev sil (Force Proposals).

Po različnih programih (IMET, Marshall Center, Ausbildungshilfe) so se delavci izobraževali, usposabljali in izpopolnjevali tudi v tujini. Preteklo leto se je v programih, daljših od enega meseca, v tujini usposabljalno in izpopolnjevalo 87 delavcev ministrstva. Ker programi obsegajo predvsem vojaškostrokovne vsebine, je število udeležencev SV večje (74), udeležencev iz upravnega dela je manj (13). V primerjavi z letom 2002 se je število napotitev v tujino, predvsem

v ZDA, povečalo, kar pripisujemo večji obveščenosti o možnostih, ki jih ponuja IMET. Ministrstvo štipendira tudi študij na ameriški vojaški akademiji West Point, predvidoma ima vsaki dve leti novega štipendista. Junija 2003 je študij uspešno končal en pripadnik SV, dva pa sta še na šolanju.

Ministrstvo načrtno in sistematično pridobiva ustrezno izobraženi in motivirani mladi kader tudi s štipendiranjem. Podkomisija Vlade Republike Slovenije za štipendiranje je za šolsko leto 2003/2004 razpisala 38 štipendij, od tega je bilo dodeljenih 18 štipendij za SV in 12 za upravni del, skupaj 30 štipendij. Ob koncu leta 2003 je imelo ministrstvo 118 štipendistov Vlade Republike Slovenije na različnih fakultetah, prevladujejo pa štipendisti Fakultete za družbene vede. Štipendistom tretjih letnikov omogočimo tudi opravljanje obvezne prakse, ki je v študijskem programu določena kot študijska obveznost. Leta 2003 je na ministrstvu opravilo obvezno prakso 71 študentov iz različnih izobraževalnih zavodov.

3.1.3 Celostna oskrba pripadnikov SV

Na področju celostne oskrbe pripadnikov SV smo začeli oblikovati koncepte za njeno organizacijo, uredili nekatere objekte za izvedbo, pripravili promocijsko in drugo gradivo ter opravili več konkretnih dejavnosti. Pripravili smo tudi metodo za spremljanje psihosocialne klime ter več aktivnosti s poudarkom na odnosih med spoloma.

Da bi izboljšali motivacijo in zadovoljstvo pripadnikov stalne sestave SV, smo uredili način zadrževanja v vojaški službi, odhodov iz službe ter formalnopravno uveljavili vojaške poklice in voditeljstvo.

V proces preoblikovanja SV smo uspešno vključili tudi psihološko dejavnost, usmerjeno v izboljšanje enotnosti in povezanosti vojaških kolektivov in priprave na mirovne operacije. Pri tem smo precej pozornosti namenili tako pripadnikom stalne sestave SV kot njihovim družinskim članom. S celovito vodenim in enotnim pristopom smo izvedli usposabljanja z metodo delavnic ter opravili skupinske in individualne pogovore na teme psihosocialne značilnosti vojaškega kolektiva, socializacija, konstruktivno reševanje konfliktov, stres in psihološka priprava na stresne situacije.

V SV je redno potekala duhovna oskrba njenih pripadnikov, tako doma kot v tujini. Pripravili smo elaborat duhovne oskrbe in ga uresničili v praksi. Pripadniki SV in družinski člani so bili posebno zadovoljni z duhovno oskrbo v mirovnih operacijah. V prihodnje je treba popolniti nekatere s formacijami predvidene dolžnosti in zagotoviti prostorske pogoje za duhovno oskrbo v vojašnicah.

S pomočjo Fakultete za družbene vede smo opravili anketiranje in usmerjene pogovore z udeleženci mirovnih operacij ter pregledali tudi stališča drugih

vklučenih. Analizirali smo njihov odnos do kriznih stanj pri izvajanju operacij ter njihovo motivacijo in zadovoljstvo. Tako smo zbrali informacije o identifikaciji udeležencev z vojaškim poklicem in nalogami misije, pričakovanih pri delu v mirovni misiji, o ocenah priprav na misijo in ocenah poveljnikov ter o odnosih z njihovimi družinami, preživljanju prostega časa in osebnih težavah. Te informacije bomo uporabili za pripravo politike upravljanja človeških virov v strateških in izvedbenih načrtih. S takim načinom nameravamo izboljšati delovanje, motivacijo, zadovoljstvo in oskrbo slovenskih vojakov v mednarodnih operacijah in domovini.

Pozitivno vzdušje, kohezivnost in moralo pripadnikov stalne sestave SV smo dosegali tudi s skupnimi pohodi, športnimi, družabnimi in kulturnimi srečanji, z vojaškimi slovesnostmi, dnevi odprtih vrat in dnevi poveljnikov, z vodenjem kronik enot in poveljstev ter urejanjem zgodovinskih oziroma spominskih sob.

V celostno skrb za pripadnike stalne sestave SV smo vključili tudi njihove družinske člane in upokojece. Organizirali smo projektne skupine za celostno oskrbo in oblikovali program, izvedbene načrte ter ocenili potrebne vire in v delo vključili nekaj zunanjih izvajalcev. Leta 2003 smo tako opravili naslednje dejavnosti: družinski dan za udeležence v mirovni operacijah, srečanja upokojenih pripadnikov SV, podelitve zahvalnih listin in spominskih daril ob upokojitvi, slovesnosti ob dnevu spomina na mrtve, vojaške poroke in pogrebe.

3.2 Upravljanje finančnih virov

Proračunski viri

Za uresničevanje svojih nalog je ministrstvo leta 2003 porabilo 75.036.675.000 SIT, kar pomeni 98,2 odstotka veljavnega finančnega načrta oziroma 96 odstotkov finančnega načrta, sprejetega 20. decembra 2002. Med letom so se pravice do porabe povečevale zaradi namenskih prihodkov in zmanjševale zaradi sklepov Vlade Republike Slovenije. Sprotne prerazporeditve znotraj ministrstva so vplivale le na pravice porabe posameznih uporabnikov. Proračunski viri so prikazani v tabeli.

v SIT

Sprejeti FN	Veljavni FN	Realizacija	Namenski prihodki (razlika)	Sklepi vlade
78.166.438.477	76.403.184.783	75.036.674.656	1.785.146.042	-3.548.399.736

Tabela 4: Proračunski viri za leto 2003

Realizacija finančnega načrta Ministrstva za obrambo za leto 2003 po ekonomskih namenih in primerjavo z letom 2002 sta predstavljeni v tabeli 5.

Ekonomski nameni	Realizacija FN 2002	Struktura realizacije 2002	Realizacija FN 2003	Struktura realizacije 2003	Indeks rasti
	1	2	3	4	$5=3/1*100$
Plače	35.190.324	53,4	41.367.494	55,1	118
Tekoči odhodki	12.177.139	18,5	12.720.551	17,0	104
Investicijski odhodki	2.783.193	4,2	4.484.087	6,0	161
SKUPAJ	50.150.656	76,1	58.572.132	78,1	117
Požarni sklad	864.357	1,3	1.034.963	1,4	120
Odprodaja drž. premoženja	246.781	0,4	529.574	0,7	215
Lastna dejavnost	156.481	0,2	161.498	0,2	103
TRP (odplačilo glavnice)	14.469.493	22,0	14.738.507	19,6	102
Skupaj namenska sredstva	15.737.112	23,9	16.464.543	21,9	105
SKUPAJ	65.887.768	100	75.036.675	100	114

Tabela 5: Struktura realizacije finančnega načrta za leti 2002 in 2003 po ekonomskih namenih

V strukturi porabe leta 2003 po ekonomskih namenih imajo največji delež plače, in sicer 55,1 odstotka, delež investicijskih odhodkov z odplačilom glavnice kreditov temeljnih razvojnih programov (TRP) je 25,6 odstotka, tekočih odhodkov je bilo 17 odstotkov, stroški namenskih dejavnosti, kot so požarni sklad, odprodaja državnega premoženja in lastna dejavnost, znašajo 2,3 odstotka celotne porabe.

Za financiranje obrambnega sistema smo leta 2003 namenili 94,1 odstotka, za financiranje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pa 5,9 odstotka celotnih sredstev. Med posameznimi neposrednimi proračunskimi uporabniki ima največji delež Slovenska vojska, in sicer 77 odstotkov celotne realizacije ministrstva.

V primerjavi z letom 2002 je indeks rasti celotne finančne realizacije 114, v strukturi porabe po ekonomskih namenih se je povečal delež plač, investicijskih odhodkov in namenskih sredstev (požarni sklad, odprodaja državnega premoženja) ter zmanjšal delež tekočih odhodkov in odplačil glavnice za TRP.

Državni zbor je 12. decembra 2003 sprejel spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2004 in proračun za leto 2005. V tabeli 6 sta prikazani nominalna in realna rast obrambnega proračuna v obdobju 2001–2005.

Leto	Obrambni proračun v SIT	Rast		Inflacija v %
		Nominalna	Realna	
2001	62.140.993.000			
2002	65.887.768.343	106,03	98,91	7,2
2003	75.036.674.656	113,89	108,88	4,6
2004	87.166.533.000	116,17	111,91	3,8
2005	97.499.363.000	111,85	108,70	2,9

Tabela 6: Nominalna in realna rast obrambnega proračuna v obdobju 2001–2005

Indeksi rasti so v finančnem načrtu Ministrstva za obrambo od leta 2003 do 2005 razmeroma visoki, tako nominalno kot realno, predvsem zaradi preoblikovanja in profesionalizacije Slovenske vojske ter vključevanja Republike Slovenije v Nato.

Obrambni izdatki

Obrambni izdatki so po Nato PARP (Planning and Review Process) metodologiji izračunana sredstva, namenjena financiranju obrambnega sistema. V primerjavi z obrambnim proračunom vključujejo obrambni izdatki tudi vojaške pokojnine in nove nabave iz TRP, ne vključujejo pa sredstev, namenjenih sistemu zaščite in reševanja ter odplačilu glavnice za kredite TRP.

Obrambni izdatki Republike Slovenije so leta 2003 znašali 86.345.999.000 SIT, kar je 1,52 odstotka BDP. Večji del sredstev je bil porabljen za osebje, in sicer 44,24 odstotka, 12,04 odstotka za vojaške pokojnine, 15,98 odstotka za operativne stroške in stroške vzdrževanja ter 27,71 odstotka za nakup vojaške opreme ter gradnjo in adaptacije objektov. Za razvoj in raziskave je bilo namenjenih le 0,03 odstotka vseh sredstev.

Kategorija	Realizacija v 000 SIT	Struktura v %
Vojaško in civilno osebje	38.199.738	44,24
Vojaške pokojnine	10.395.392	12,04
Operativni stroški in vzdrževanje	13.799.888	15,98
Nakup vojaške opreme in gradnje	23.927.693	27,71
Razvoj in raziskave	23.288	0,03
SKUPAJ	86.345.999	100,00

Tabela 7: Struktura obrambnih izdatkov leta 2003

Nominalna in realna rast obrambnih izdatkov Republike Slovenije v obdobju 2001–2005 sta predstavljeni v tabeli 8. Ugotavljamo, da so leta 2003 obrambni izdatki naraščali po nominalni stopnji 9,92 odstotka v primerjavi z letom 2002, leta 2004 pa je predvidena njihova nominalna rast v višini 15,34 odstotka in 9,99 odstotka leta 2005. Realno so se obrambni izdatki Republike Slovenije leta 2003 povečali za 5,09 odstotka, leta 2004 je predvidena realna rast za 11,12 odstotka ter 6,89 odstotka leta 2005.

Leto	Obrambni izdatki (v SIT)	Nominalna rast	Realna rast	Inflacija v %
2001	65.902.396.000			
2002	78.551.670.000	119,19	111,19	7,2
2003	86.345.999.000	109,92	105,09	4,6
2004	99.591.983.000	115,34	111,12	3,8
2005	109.541.103.000	109,99	106,89	2,9

Tabela 8: Nominalna in realna rast obrambnih izdatkov v obdobju 2001–2005

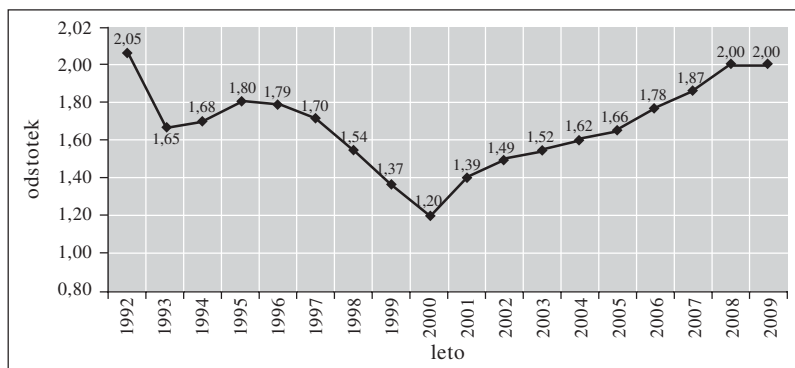
36

Z realizacijo 1,52 odstotka obrambnih izdatkov leta 2003 se nadaljuje dinamika rasti deleža obrambnih izdatkov v BDP, skladno s projekcijo Vlade Republike Slovenije o postopnem povečanju njihovega deleža v BDP, in sicer do 2 odstotka leta 2008, ter njihovem realnem ohranjanju na enaki ravni do leta 2010 (sklep Vlade, št. 821-00/2001-3 z dne 27. 6. 2002).

Leto	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
BDP v Republiki Sloveniji v mrd SIT	5.276	5.695	6.147	6.594	7.065	7.565	8.063	8.612
Realna rast v %	3,8	3,2	4,0	4,2	3,8	4,2	3,8	-
Obrambni izdatki v mio SIT	78.552	86.346	99.592	109.541	125.757	141.473	161.260	172.239
% BDP za obrambne izdatke	1,49	1,52	1,62	1,66	1,78	1,87	2,00	2,00

* Podatek o stopnji inflacije za leto 2009 ni na voljo.

Tabela 9: Obrambni izdatki, deleži v BDP za obdobje 2002–2009

Graf 1: Obrambni izdatki, deleži v BDP RS za obdobje 1992–2009

Projekcija obrambnih izdatkov do leta 2010 naj bi omogočila uresničitev prednostnih ciljev v tem obdobju, in sicer preoblikovanje in pospešeno profesionalizacijo SV, sodelovanje v večnacionalnih vojaških formacijah in operacijah v podporo miru ter izpolnjevanje obveznosti v sistemu kolektivne obrambe, ki izhajajo iz članstva v Natu.

3.3 Infrastruktura

Urejanje infrastrukture se prilagaja oblikovanju profesionalne vojske, ki jo je Republika Slovenija opredelila kot cilj po ukinitvi nabornega sistema. Gre za nove standarde nastanitve in upoštevanje uredbe o opremljenosti poslovnih prostorov v državni upravi Republike Slovenije, ki veljajo tako za upravni kot vojaški del ministrstva.

Poleg tega smo izpolnjevali tudi zahteve, ki izhajajo iz partnerskih ciljev in priprav na vstop Republike Slovenije v Nato. Najpomembnejši projekti v preteklem letu so bili vzpostavitev Nacionalnega centra za krizno upravljanje, ureditev infrastrukture za namestitve in vzdrževanje zrakoplovov na letališču Cerklje ob Krki ter zagotovitev ustreznih prostorov za Centralni register Nata in EU.

Posebna pozornost je bila namenjena vzpostavitvi sistemov tehničnega varovanja skladišč minskoeksplozivnih sredstev, obnovi video nadzornega sistema (VNC) na Kardeljevi ploščadi, rednemu vzdrževanju sedanjih sistemov in vzpostavitvi varnostnih con v objektih MO in SV.

Skladno s konceptom razvoja infrastrukture SV še potekajo dejavnosti pri prenovitvi Kadetnice v Mariboru, ki je namenjena vojaškemu šolstvu, ureditvi vadišč in strelišč na lokacijah Apače pri Kidričevem in Mlake pri Vipavi, usposobitvi vzdrževalnih zmogljivosti, na primer delavnice v Pivki in hangarja

na Brniku, ter dejavnosti pri projektu ureditve nadzora zračnega prostora z namestitvijo radarja na novo lokacijo. Projekti so na stopnji priprave projektne dokumentacije in pridobivanja upravnih dovoljenj. Gradnja oziroma prenovitev je predvidena v letih 2004 in 2005.

Opustili smo štiri vojašnice, eno vadišče in skladišče ter še štiri druge objekte. V kuhinjah in delilnicah hrane SV smo uvedli preventivni sistem zagotavljanja varnosti živil HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) in tako zagotovili pogoje za varno, zdravo in nemoteno oskrbo s hrano.

V preteklem letu so se nekateri organi, na primer Izpostava za obrambo Kranj in Uprava za obrambo Murska Sobota, preselili iz najetih v lastniške prostore, izboljšali smo neprimerno infrastrukturo ministrstva in uredili požarno varnost poslovne stolpnice Triglav.

S sprejetjem sprememb proračuna Republike Slovenije za leti 2003 in 2004 je bil sprejet Odlok o programu prodaje državnega finančnega in stvarnega premoženja za leti 2003 in 2004. Skladno z njim je bil sprejet program prodaje stvarnega premoženja, ki ga upravlja Ministrstvo za obrambo, in sicer v višini 318.567.000 SIT za leto 2003. Gospodarjenje z državnim stvarnim premoženjem vključuje prodajo objektov, ki so dotrajani in neuporabni, zamenjavo objektov, nakup ali oddajo v najem.

Komisija za vodenje in nadzor gospodarjenja z nepremičninami, ki jih upravlja Ministrstvo za obrambo, je nepremičnine prodajala preko neposredne prodaje, javne dražbe in javne ponudbe. Opravljenih je bilo osem javnih dražb, objavljene so bile tri javne ponudbe, prodanih je bilo 64 stanovanj, dve garaži in 15 drugih nepremičnin, ki jih SV in MO ne potrebujeta za svoje dejavnosti.

Skladno s kadrovskimi potrebami Slovenske vojske pripravljamo tudi koncept stanovanjske politike. Po kadrovski projekciji SV bomo do leta 2007 potrebovali 1095 stanovanj. Trenutno imamo 768 službenih stanovanj, dodatna bomo zagotovili z obnovo 260 praznih stanovanj, uredili pa bomo tudi 45 vrnjenih. Obnovo stanovanj bomo financirali iz sredstev, dobljenih z najemninami in odprodajo neperspektivnih stanovanj.

Zakonodaja določa ministrstvu pri urejanju infrastrukture parametre, usmeritve in omejitve za doseganje ekološko sprejemljivega trajnostnega razvoja na tem področju. Vsi posegi pri urejanju infrastrukture na MO upoštevajo predpise o ekološko neoporečnih materialih za vgradnjo in o zmanjšanju škodljivih emisij v okolje (odpadkov, odplak, hrupa, plinov, sevanja in drugih). Ob posegih, pri katerih to zahteva zakonodaja, ministrstvo pripravlja tudi študije o vplivih na okolje.

3.4 Opremljanje in modernizacija

Vlada Republike Slovenije je marca 2003 potrdila načrt temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije 2000–2004 za leto 2003, v katerem so bili določeni glavni cilji, in sicer povečanje logističnih zmogljivosti, transporta in helikopterskih prevozov, opremljanje enot in pripadnikov stalne sestave z osebno in RKB-opremo ter oklepnimi kolesnimi vozili, dokončanje projekta taktičnih telekomunikacijskih sistemov ter področja informacijske podpore logistike. Za te naloge ter za dokončanje nekaterih že začelih projektov je bila z načrtom odobrena poraba sredstev v višini 20.870 milijonov SIT.

Na podlagi omenjenega načrta in prednostnih ciljev je bilo leta 2003 podpisanih 35 pogodb v skupni vrednosti več kot 15.000 milijonov SIT. Na podlagi pogodb, sklenjenih v tem in preteklih letih, so bile uresničene dobave orožja, vojaške opreme in drugih sredstev, ki so močno povečale logistične zmogljivosti Slovenske vojske, osebno in RKB-zaščito pripadnikov enot profesionalne sestave, zmogljivosti zvez in telekomunikacij ter zračnega transporta.

Na podlagi tako določenih prednostnih ciljev se je nadaljevalo tudi opremljanje sil za posredovanje z lahкими oklepnimi kolesnimi vozili VALUK (17 vozil), opremljanje s kompleti osebne in RKB-zaščite (2800 kompletov) ter optoelektronskimi napravami. Za enoto za operacijo ISAF (International Security Assistance Force) smo nabavili opremo in sredstva za ves kontingent pripadnikov SV, ki bo sodeloval v tej operaciji.

Dopolnjevanje sistema poveljevanja in kontrole je bilo usmerjeno v prevzem taktičnega telekomunikacijskega sistema (TTKS) ter dodatno opremljanje za projekt bojnega radijskega omrežja (BROM HF/VHF) z zagotavljanjem tovornih in terenskih vozil ter dodatne komunikacijske in logistične opreme. Zagotovljen je tudi nakup naprav GPS in dlančnikov, nabavili pa smo že programski in strojni del taktičnega informacijskega sistema.

Dopolnjevanje logistike SV smo nadaljevali z nakupom vozil za premik in transport, torej terenskih vozil, večnamenskih vozil, avtobusov in tovornih vozil. Za povečanje zmogljivosti zračnih premikov in transportov smo kupili dva večnamenska transportna helikopterja, podpisana je tudi pogodba za dobavo še dveh helikopterjev cougar. Zaradi spremembe sestave enot in reorganizacije so bili opravljeni potrebni nakupi streliva večjih kalibrov. Za ustrežnejše vzdrževanje streliva in minskoeksplozivnih sredstev smo dokupili opremo laboratorija za kontrolo smodnikov ter opremo za vzdrževanje minskoeksplozivnih sredstev in streliva.

Sistem zračne obrambe smo dopolnili z nakupom kompleta meteorološke opreme za letališče Cerklje ob Krki ter s povečanjem zmogljivosti centra ASOC (Air Surveillance Operations Centre) na Brniku. Začela se je tudi gradnja dveh hangarjev in delavnic za vzdrževanje zračnih plovil.

40

Na podlagi prednostnih nalog smo uresničevali projekte, potrjene v načrtu temeljnih razvojnih programov 2000–2004 za leto 2003, ki so zagotovili povečanje logističnih zmogljivosti Slovenske vojske, osebne in RKB-zaščite pripadnikov stalne sestave v enotah za mednarodno sodelovanje, zmogljivosti zvez in telekomunikacij ter zračnega transporta.

3.5 Informacijska podpora

Cilje, s katerimi smo želeli povečati pripravljenost Republike Slovenije za vstop v Nato, smo leta 2003 v celoti uresničili. Zgradili smo osnovno informacijsko-komunikacijsko infrastrukturo, se usposobili za njeno vzdrževanje ter pripravili pravne akte za ustanovitev organov INFOSEC (Information Security) ter organa za frekvenčno načrtovanje.

Leta 2003 je bila iz sredstev rednega proračuna nameščena komunikacijsko-informacijska oprema v Nacionalnem centru za krizno upravljanje. Nameščen je bil informacijski sistem za podporo vaje IZZIV 2003, iz sredstev US FMF (United States Foreign Military Fund) pa je bila dobavljena oprema za nadgradnjo informacijskega sistema. Iz teh sredstev je bila dobavljena tudi oprema za vzpostavitev osnovne PKI-infrastrukture (Public Key Infrastructure) v MO in SV. Skladno z dinamiko naložb je potekala nadgradnja komunikacijskih omrežij MO in SV, veliko dela pa je bilo zaradi sprememb v SV in selitev v upravnem delu MO s spreminjanjem komunikacijskih omrežij.

Leta 2003 je bilo uvedeno spletno vodenje podatkov o informacijski opremi v skupni zbirki podatkov informacijske tehnologije MO RS. Ažurno stanje podatkov v zbirki je podlaga za kakovostno usmerjanje razvoja in obnove informacijskega sistema MO RS. Prav tako je bil leta 2003 pripravljen predlog meril opremljenosti delovnih mest z informacijsko tehnologijo, ki je podlaga za pripravo operativnega načrta obnove in popolnitve informacijske opreme. V predvidenih finančnih okvirih je pripravljen projekcijski načrt obnove in popolnitve informacijske opreme do leta 2007, tako da bomo lahko leta 2007 začeli vzdrževati to opremo v okvirih pričakovane življenjske dobe posamezne vrste osnovnega sredstva.

Na področju razvoja aplikativnih rešitev smo nadgradili projekt informacijski sistem obrambnih in zaščitnih dolžnosti (ISOZD), tako da smo pripravili module za Sektor za vojaške zadeve, SV, Obveščevalno varnostno službo, IRSO, Službo za organizacijo in kadre, URSZR in Sektor za civilno obrambo. Nadgradili smo module za pogodbeno rezervno sestavo ter za novačenje stalne sestave SV. Pripravili smo načrt povezave projekta ISOZD v celovit kadrovski informacijski sistem MO.

Leta 2003 je bil za upravni del MO, URSZR in IRSVNDN uveden MFERAC N4 (Ministrstvo za finance – enoten računovodski sistem), za SV pa so bili preneseni kadrovski podatki. Izdelani so bili tudi nekateri posebni moduli za MO, kot so dopusti, čini, vojaško evidenčne dolžnosti, varnostna preverjanja in drugi. Zaradi velikih sprememb delovnopravne zakonodaje je zakonodajalec podaljšal rok za operacionalizacijo kadrovske evidence, in sicer do 1. aprila 2004, za prehod na nove plače pa do 1. julija 2004. Izdelan je bil dodatni modul projekta nova zaposlitev (ZAPOS), ki ga je treba še prilagoditi novi zakonodaji in uvesti v uporabo.

Leta 2003 smo uresničili cilje pri projektu informacijsko podprtega poslovanja z dokumentarnim gradivom, končali smo podprojekt arhiviranje in nadgradili aplikacijo projekta pisarniškega poslovanja na ORACLE tehnologiji DVOR.

Končan je tudi projekt informacijski sistem javnih naročil (ISOJAN) oziroma razvoj informacijskega sistema za podporo procesu javnih naročil. V operativno uporabo bo uveden v začetku leta 2004.

Za Slovensko vojsko smo razvili aplikacijo SKEV – centralno skladiščno evidenco, ki jo bomo leta 2004 uvedli v operativno uporabo tudi v upravnem delu MO. Z zamenjavo tehnološko zastarelega programskega izdelka materialno skladišnega poslovanja SKLAD s programskim izdelkom SKEV, zasnovanem na sodobni tehnologiji in notni podatkovni bazi, bomo zagotovili informacijsko podlago za vodenje ažurnih in točnih skladiščnih evidenc.

4 MEDNARODNO SODELOVANJE

4.1 Vključevanje v Nato

Leta 2003 se je status Republike Slovenije spremenil iz kandidatke za članstvo v Natu v status države, ki vstopa v Nato. Prehod je v obliki pristopnih pogovorov formalno potekal spomladi 2003. Dejavnosti so bile namenjene uresničevanju ciljev iz petega in hkrati zadnjega cikla Akcijskega načrta za članstvo v Natu in uresničevanju ciljev, h katerim se je Republika Slovenija politično zavezala v pristopnem procesu. Politične zaveze je konkretizirala v obliki časovnice reform. V vseh treh fazah je Ministrstvo za obrambo aktivno sodelovalo in prispevalo k uspešni sklenitvi kandidature za članstvo v Natu ter začetku praktične vključitve v politično in vojaško strukturo Nata. Pristopni proces se je sklenil s formalno izjavo Republike Slovenije o pripravljenosti za članstvo v Natu in s časovnico reform.

Leta 2003 je bila posebna pozornost namenjena intenzivnemu uresničevanju obrambnih reform in preoblikovanju Slovenske vojske ter zagotavljanju materialnih in drugih virov. Namen je bil oblikovanje obrambnega sistema, ki se bo še zlasti po vključitvi v Nato in EU uspešno odzival na vse oblike ogrožanja v sodobnem svetu.

Okrepljena je bila politična podpora obrambnim reformam, s čimer so bile zagotovljene možnosti za njihovo uresničenje.

Z realnim načrtovanjem in doslednim uresničevanjem prevzetih obveznosti je bilo doseženo, da ima Republika Slovenija še pred vstopom v zavezništvo ugled zanesljive partnerice.

Republika Slovenija je skladno z načrti in reformami v Slovenski vojski podvojila sodelovanje v mirovnih operacijah (Sfor, Kfor, Concordia idr.) in tako prevzela odgovornost za stabilnost razmer v regiji. Z odločitvijo, da Republika Slovenija sodeluje pri zagotavljanju stabilnih razmer tudi v Afganistanu (ISAF), je dokazala, da je sposobna prevzemati svoje obveznosti, ki jih prinaša polnopravno članstvo v Natu.

Uspešnost obrambnih reform in uresničevanja nalog iz časovnice se je pokazala na zasedanju Višjega razširjenega političnega odbora (SPC-R) z Republiko Slovenijo, ki je potekalo 21. oktobra 2003 v Bruslju. Namen zasedanja je bil pregled napredka oziroma izpolnjevanja obvez iz prejšnjih ciklov Letnega nacionalnega programa za uresničevanje Akcijskega načrta za članstvo Republike Slovenije v Natu (LNP ANČ) in časovnice za izvedbo reform ter obravnava LNP ANČ 2003–2004. Na zasedanju je bil pohvaljen napredek pri uresničevanju reform, pozitivno pa je bil ocenjen tudi LNP ANČ 2003–2004. Republiko Slo-

venijo so pozvali, da kljub skorajšnjemu članstvu z nezmanjšano hitrostjo nadaljuje uresničevanje zavez.

Republika Slovenija se je aktivno vključila v delo Natovih odborov, pododborov in delovnih skupin, še zlasti po odločitvi Severnoatlantskega sveta (Northatlantic Council, NAC) o odprtju večine odborov za povabljenе države junija 2003.

Ministrstvo za obrambo je v pristopnem procesu prevzelo nalogo vzpostavitve centralnega registra Natovih podatkov za Republiko Slovenijo. Uresničevanje projekta poteka v dveh fazah. Za prvo fazo, ki je bila zaključena konec leta 2003, in za potrebe uresničitve druge faze je Ministrstvo za obrambo namenilo sredstva v letih 2003/2004. Projekt bo končan predvidoma konec marca 2004.

Republika Slovenija je že kot sodelujoča v Partnerstvu za mir (PzM) s podpisom varnostnega sporazuma Natu zagotovila, da bo upoštevala njegove varnostne zahteve. Kot članica bo k temu zavezana tem bolj, saj bo dobivala tudi tajne podatke z najvišjo stopnjo tajnosti. Takšni podatki lahko potujejo samo po sistemu akreditiranih registrov. Hkrati bo Ministrstvo za obrambo moralo urediti tudi delo s tajnimi podatki EU. Predvidoma bo v sklopu centralnega registra deloval tudi podregister EU.

4.2 Vključevanje v EU

Pri vključevanju v evropsko varnostno in obrambno politiko (EVOP) Republika Slovenija meni, da sta Nato in EU med seboj vsebinsko povezani in dopolnjujoči se organizaciji, ki morata najti najboljši način za medsebojno povezanost pri zagotavljanju širše mednarodne varnosti.

Ministrstvo za obrambo je aktivno sodelovalo pri nastajanju EVOP. Do polnopravnega članstva v EU ima Republika Slovenija vlogo aktivne opazovalke v telesih Evropske unije in je prisotna na večini zasedanj delovnih skupin.

Sodelovanje z deklariranim prispevkom v vojaških zmogljivostih, sodelovanje v vojaški operaciji Concordia, v delovnih telesih oziroma odborih EVOP, sodelovanje pri oblikovanju obrambne agencije EU ter pri oblikovanju evropske varnostne strategije so bili koraki naprej v primerjavi z letom 2002. Hkrati so bili to koraki, ki so dokazali, da se Republika Slovenija zaveda in prevzema svoje obveznosti na obrambnem področju tudi kot prihodnja članica EU.

Republika Slovenija je bila že od podpisa pristopne pogodbe, 16. aprila 2003 v Atenah, dejavna v delovnih telesih EU in se tako pripravlja na polnopravno sodelovanje v pogojih članstva.

Sodelovala je tudi pri vsebinskem oblikovanju Evropske varnostne strategije (EVS). Organizirane so bile tri tematske delavnice o novih grožnjah, strateških

ciljih EU v novi svetovni ureditvi in učinkovitem multilateralizmu ter razvoju zmogljivosti EU in koherentnem razvoju EVOP.

4.3 Krepitev dvostranskega in večstranskega sodelovanja

Dvostransko sodelovanje je leta 2003 neposredno in aktivno podpiralo vsebine in naloge, ki smo jih na Ministrstvu za obrambo izvajali v procesu vključevanja v evroatlantske integracije, še posebej pri uresničevanju partnerskih ciljev in predlogov sil (Force Proposals).

Na dvostranskih aktivnostih ministra za obrambo in državnih sekretarjev, ki smo jih izvedli leta 2003, so bila predvsem izmenjana mnenja, informacije in pogledi na varnostni položaj v regiji in svetu, vključevanje naše države v evroatlantske integracije, SEVOP, iskanje novih oblik in vsebin dvo- in večstranskega sodelovanja, uresničevanje procesov reorganizacije in profesionalizacije oboroženih sil, ter na varnostne izzive, s katerimi se srečuje in spopada mednarodna skupnost. Vse to je prispevalo k poznavanju in razumevanju nalog in težiščnih aktivnosti, ki smo jih na Ministrstvu za obrambo uresničevali leta 2003. Poleg tega so bili obravnavani konkretni predlogi in oblike za krepitev dvostranskega sodelovanja.

44

Dosegli smo napredek na področju priprav in uresničevanja programov dvostranskih aktivnosti za leto 2003, pri čemer so bile upoštevane prednostne naloge mednarodnega sodelovanja glede na države, področja in cilje, ki jih želimo doseči. Pri pripravi predlogov za sodelovanje smo sledili usmeritvam za dosledno upoštevanje finančnih in kadrovskih zmogljivosti, kar je prispevalo k boljšemu uresničevanju načrtovanih aktivnosti.

Okrepili in poglobili smo sodelovanje z državami nekdanje Jugoslavije in jim s posredovanjem naših izkušenj konkretno pomagali na njihovi poti približevanja in vključevanja v Nato in Evropsko unijo. Tako smo prispevali k večjemu ugledu Republike Slovenije kot države, ki se zaveda svoje vloge v odnosu do držav na zahodnem Balkanu.

Leta 2003 je bil z Republiko Hrvaško podpisan krovni sporazum o sodelovanju na obrambnem področju, kar bo omogočalo nadaljnjo krepitev in konkretizacijo dvostranskega sodelovanja. Pomemben napredek je bil dosežen na področju ratifikacije sporazumov, kar posebej velja za sporazum z ZRN o medsebojnem varovanju zaupnega gradiva, ki šele z ratifikacijo omogoča uresničitve ter nadaljevanje nekaterih aktivnosti in projektov dvostranskega sodelovanja.

Sodelovanje s tujimi vojaškimi diplomatskimi predstavniki, akreditiranimi v Republiki Sloveniji, je potekalo po programu za leto 2003. Najpomembnejši sta bili spomladansko in jesensko srečanje tujih vojaških atašejev (TVA). Na obeh so bile celovito predstavljene vse težiščne naloge in najpomembnejše aktiv-

nosti, ki jih izvajamo na MO, s poudarkom na profesionalizaciji SV in reorganizaciji celotnega slovenskega obrambnega sistema.

Z namenom, da izboljšamo komunikacijo med MO in tujimi vojaškimi atašeji, smo imenovali kontaktno osebo, ki je pristojna za sprotno posredovanje vseh pomembnih informacij ter za koordinacijo in sodelovanje atašev z organizacijskimi enotami ministrstva.

Na področju delovanja vojaških diplomatskih predstavnikov (VDP) Republike Slovenije smo izboljšali sistem priprave mesečnih poročil, depeš in načrtov dela VDP, kar omogoča večjo preglednost in takojšnjo analizo in distribucijo prejetih dokumentov ter ažurno posredovanje povratnih informacij.

Leta 2003 smo tudi prvič zagotovili prisotnost predstavnika Sektorja za mednarodno sodelovanje ob zamenjavi in primopredaji poslov vojaških atašev v Franciji in ZDA, kar nam je omogočilo inventurni pregled sredstev in opreme, ki jih uporabljajo vojaški atašeji.

Na področju večstranskega sodelovanja so bile aktivnosti usmerjene v poglobljeno regionalno sodelovanje, katerega cilj je izmenjava informacij, krepitev zaupanja in stabilnosti v regiji ter aktivno sodelovanje Republike Slovenije pri vzpostavljanju in ohranjanju mednarodnega miru ter varnosti. Postopoma so se začele priprave na predsedovanje Republike Slovenije Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) leta 2005.

Zaradi krepitev regionalnega sodelovanja, zaupanja ter zagotavljanja miru in stabilnosti v regiji je Republika Slovenija v okviru Večnacionalnih sil kopenske vojske (MLF) oktobra in novembra 2003 na mirovno misijo Kfor (Joint Guardian) znotraj Večnacionalne brigade Jugozahod (*MNB-SW*), napotila pet častnikov in šest podčastnikov. Tako je uspešno sodelovanje v okviru večnacionalnih sil kopenske vojske (VSKV) upravičilo svoj namen in v praksi pokazalo možnosti nadgradnje večstranskega regionalnega sodelovanja.

Težišče sodelovanja držav članic v Pobudi za sodelovanje srednjeevropskih držav v podporo miru (CENCOOP) se je leta 2003 usmerilo v pripravo konkretnih načrtov za delovanje obojestranskih sil držav članic CENCOOP v mirovnih operacijah. Ministri za obrambo držav članic CENCOOP so na ministrskem srečanju v Gradcu sprejeli odločitev o pripravi kontingenta sil za napotitev na mirovno operacijo pod vodstvom Nata ali EU v BiH (MSU – Multinational Specialized Unit), kar naj bi se uresničilo leta 2004 in pomeni pomembno kakovostno nadgradnjo dosedanjega sodelovanja v CENCOOP.

Pobuda za sodelovanje obrambnih ministrstev Jugovzhodne Evrope (SEDM) je nastala z namenom krepitev zaupanja, varnosti in stabilnosti ter izmenjave informacij. V tem duhu smo leta 2003 aktivno sodelovali znotraj posameznih

projektov v okviru SEDM (SEESIM, SEEDIRET, CBSC). Republika Slovenija je na Bledu pripravila slovensko-ameriški seminar o varovanju državnih meja (Border Security in Southeastern Europe: Future Directions in SEDM Cooperation), ki je doživel v mednarodnem okolju zelo dober odziv. Ministrstvo za obrambo bo novembra 2004 gostilo ministrsko srečanje SEDM, kar pomeni tako priznanje kot priložnost za utrjevanje in promocijo vloge RS kot nosilca stabilnosti in tvornega sodelovanja v regiji.

S podpisom Memoranduma o sodelovanju v SHIRBRIG (Multinational UN Stand-by Forces High Readiness Brigade) aprila 2003 je Republika Slovenija povečala in okrepila svoje sodelovanje v SHIRBRIG. V jedro njegovih sil je SV prijavila vod vojaške policije, imenovala častnika za nestalnega člana njegovega poveljstva ter tako pokazala svojo pripravljenost za sodelovanje v mirovnih operacijah pod okriljem OZN.

Svojo zavezanost h krepitvi regionalnega sodelovanja in zaupanja dokazuje Republika Slovenija tudi z aktivnim sodelovanjem pri delu Regionalnega centra za pomoč pri verifikaciji in implementaciji nadzora oborožitve (RACVIAC). Leta 2003 je uspešno predsedovala Večnacionalni svetovalni skupini (MAG), v štab RACVIAC-a je napotila svojo stalno predstavnico, sodelovala pri delu RACVIAC-a s svojimi strokovnjaki in predavatelji, prav tako pa so se predstavniki MO RS udeleževali seminarjev in usposabljanj po programu RACVIAC.

Na področju izpolnjevanja obvez, izhajajočih iz mednarodnih pogodb, je Republika Slovenija izpolnila svojo pogodbeno obveznost po Konvenciji o prepovedi uporabe, skladiščenja, proizvodnje in transporta protipehotnih min in njihovega uničevanja (Ottawska konvencija). SV je še zadnje neuničene protipehotne mine demonstracijsko uničila marca 2003 na Počku.

V skladu z obveznostmi II. amandmiranega protokola Konvencije o prepovedi določenih vrst konvencionalnega orožja (CCW) in Pogodbe o osebnem in lahkem orožju (SALW) smo oddali letna nacionalna poročila, v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve pa se je začel postopek ratifikacije Pogodbe o odprtem nebu (Open Skies), ki bo končan leta 2004.

Na podlagi analize naših interesov in zmožnosti smo na Ministrstvu za obrambo oblikovali stališča o pristopu Republike Slovenije k Sporazumu o konvencionalnih oboroženih silah v Evropi (CFE).

Priprave za predsedovanje Republike Slovenije Organizaciji za varnost in sodelovanje (OVSE) leta 2005 in delovanje v Trojki v letih 2004 in 2006 so se na MO RS začele že na začetku leta 2003. V skladu z Akcijskim načrtom za predsedovanje Republike Slovenije OVSE leta 2005, ki ga je pripravilo Ministrstvo za zunanje zadeve, so potekale usklajevalne pripravljalne aktivnosti. V sodelovanju z vojaškim in političnim delom Stalne misije Republike Slovenije

pri OVSE je že leta 2003 potekalo vse intenzivnejše vključevanje v praktične in operativne zadeve organizacije ter seznanjanje z naravo dela.

Kot oporne točke nadaljnjih priprav za predsedovanje Republike Slovenije OVSE smo upoštevali odločitve Ministrskega sveta OVSE, sprejete decembra 2003.

4.4 Mednarodne operacije

Republika Slovenija želi, skladno s svojimi možnostmi in interesi, prispevati k miru in varnosti ožjega in širšega mednarodnega okolja, zato sodeluje tudi v mirovnih operacijah in dokazuje, da lahko prispeva k varnosti in stabilnosti posamezne regije ali države.

4.4.1 Pregled dosedanjega sodelovanja Slovenske vojske v mirovnih operacijah

Republika Slovenija je kot članica Organizacije združenih narodov (OZN), Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in kot prihodnja polnopravna članica Evropske unije (EU) in zveze Nato dejavno prispevala k mednarodnemu miru in stabilnosti predvsem na območju Jugovzhodne Evrope in drugih kriznih žariščih sveta.

Prvi slovenski vojak je odšel na mirovno operacijo v tujino leta 1997. Od enaindvajsetih pripadnikov, kolikor je štel prva enota Slovenske vojske (SV) na mirovni operaciji v tujini, se je do danes število povečalo skoraj za desetkrat. Pripadniki SV so sodelovali v mirovni operaciji v okviru OVSE, še vedno pa sodelujejo v operacijah v okviru OZN, Nata in EU.

Sodelovanje SV v operacijah OZN

Misija OZN, v kateri Republika Slovenija še sodeluje, je UNTSO (United Nations Truce Supervision Organization) na Bližnjem vzhodu, ki traja najdlje. Od avgusta 1998 sodelujeta v tej misiji dva pripadnika SV, in sicer kot vojaška opazovalca. Septembra 2002 se jima je pridružil še tretji, ki opravlja naloge poveljnika postaje vojaških opazovalcev.

Na Balkanu je SV prisotna v uradu visokega predstavnika ZN za Bosno in Hercegovino (UN Office of the High Representative – OHR), in sicer z enim častnikom, ki od julija 2001 deluje v uradu visokega predstavnika za begunce.

Sodelovanje SV v operacijah zveze Nato

Do polnopravnega članstva v Natu Republika Slovenija sodeluje v operacijah v okviru zavezništva na podlagi vabila. Prva misija s slovensko udeležbo je bila operacija Joint Forge na ozemlju Bosne in Hercegovine. Republika Slovenija

sodeluje v mirovni operaciji Sfor (Stabilization Force) od 5. novembra 1997, ko se je mednarodnim enotam Sfor v BiH priključil del 15. letalske brigade SV. Ta enota opravlja prevoz pomembnih oseb, izvidovanje, operativno transportno podporo ter evakuacijo bolnikov in ranjencev. Helikopterski oddelek (LHO), ki šteje 18 pripadnikov SV, tri helikopterje bell-412 in transportno letalo turbolet L-410, je sodeloval do 1. decembra 2003.

V misiji Sfor sodeluje znotraj MSU od 9. februarja 1999 vod vojaške policije s 23 pripadniki in tremi častniki v poveljstvu. Temu vodu se je 30. septembra 2001 pridružil še dodatni vod vojaške policije s 23 pripadniki, tako da danes v MSU sodeluje 49 pripadnikov SV. Trenutno je na misiji v BiH deseti kontingent, ki bo tam do 1. aprila 2004.

Zdravstvena enota ROLE-1, ki je v bazi Butmir v Sarajevu, je začela sodelovati v enotah Sfor z dvanajstimi udeleženci, in sicer 1. februarja 2000. Enota opravlja naloge splošne in nujne zdravstvene pomoči pripadnikom poveljstva Sfor.

Januarja 2003 je v BiH, v poljsko-portugalsko-slovensko bojno skupino v sektor Sever s sedežem v Doboju, odšla tudi motorizirana četa 10. MOTB, ki se je sredi julija vrnila v Slovenijo. Nadomestila jo je druga četa 10. MOTB. Republika Slovenija od septembra 2002 sodeluje tudi v poveljstvu misije Sfor, in sicer z enim častnikom in enim podčastnikom.

Od maja 2003 pa SV sodeluje v silah Sfor tudi z enajstimi pripadniki v nacionalnem podpornem elementu (NPE). Njihova naloga je zagotavljati administrativno in logistično podporo enotam SV v misiji Sfor. Drugi kontingent pripadnikov NPE je odšel v BiH v začetku novembra 2003. V njem sodelujejo štirje častniki, štirje podčastniki in dva vojaka, skupaj torej deset pripadnikov SV.

Misija zveze Nato, v kateri Republika Slovenija sodeluje najmanj časa, je Kfor (Kosovo Force) na Kosovu. Oktobra 2003 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep, da okrepi sodelovanje SV v mirovni misiji Kfor in pošlje pet častnikov in šest podčastnikov, ki so na Kosovo odšli 30. oktobra in so vključeni v skupni kontingent italijanske, madžarske in slovenske vojske. Delujejo v okviru večnacionalne brigade Jugozahod, podrejeni pa so nemško-italijanskemu poveljstvu v Prizrenu. Na misiji Kfor je trenutno 13 pripadnikov SV.

Sodelovanje SV v misijah EU

31. marca 2003 je EU od zveze Nato prevzela vodenje mirovne misije v Makedoniji in jo poimenovala Concordia. V njej je sodeloval tudi častnik SV, ki je opravljal dolžnost pribočnika poveljnika sil EU v Skopju.

Misija	V okviru	Območje misije	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
ALBA	OVSE	Albanija	21+1	-	-	-	-	-	-	
AFOR	NATO	Albanija	-	-	26+2	-	-	-	-	
UNTSO	OZN	Bližnji vzhod	-	2	2	2	2	3	3	
UNMIK	OZN	Kosovo	-	-	1	1	1	1	-	
UNFICYP	OZN	Ciper	10	27	29	29	29	-	-	
OHR	OZN	BiH	-	-	-	-	1 ¹	1	1	
SFOR	LHO	NATO	BiH	18	18	18	18	18	18	
	MSU			-	-	26	26	49	49	49
	MNBG			-	-	-	-	-	-	86
	ROLE-1			-	-	-	12	12	12	12
	poveljstvo			-	-	-	-	-	2	2
	nac. pod. element			-	-	-	-	-	-	11(10) ²
KFOR	NATO	Kosovo	-	-	-	6	6	2 ³	2 (13) ⁴	
CONCORDIA	EU	Makedonija	-	-	-	-	-	-	1 ⁵	
Skupaj			50	47	104	94	118	88	195	

Legenda:

¹ Od julija 2001.

² Drugi kontingent pripadnikov nacionalnega podpornega elementa je odšel v BiH 6. novembra 2003. V njem sodelujejo štirje častniki, štirje podčastniki in dva vojaka.

³ Do septembra 2002 je v Kforju sodelovalo šest predstavnikov SV. Septembra se je njihovo število zmanjšalo na dva.

⁴ 30. oktobra 2003 je na mirovno operacijo na Kosovo odšlo enajst pripadnikov SV, in sicer pet častnikov in podčastnikov, kar pomeni, da trenutno v misiji Kfor na Kosovu sodeluje trinajst pripadnikov SV.

⁵ Decembra 2003 je častnik SV končal sodelovanje v misiji.

Tabela 10: Pregled sodelovanja pripadnikov SV v mirovnih operacijah 1997–2003 (število sodelujočih v eni izmeni)

4.4.2 Operacija ISAF

Vlada Republike Slovenije je na svoji 22. seji sprejela sklep o predlogu sodelovanja Slovenije v mirovni operaciji Organizacije združenih narodov v Afganistanu, ISAF 4. Oddelek z enajstimi pripadniki 1. brigade SV naj bi odšel v Afganistan že avgusta 2003, vendar so odhod preložili zaradi sklepa ustavnega sodišča o začasni ustavitvi vseh postopkov varnostnega preverjanja oseb in izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. Vlada Republike Slovenije je junija 2003 zato sprejela sklep, da se sodelovanje Slovenije v mirovni operaciji ISAF v Afganistanu preloži za šest mesecev. Decembra 2003 je bil ponovno sprejet sklep o sodelovanju največ 20 pripadnikov Slovenske vojske v mirovni operaciji

v Afganistanu. Konec februarja je tako v Afganistan odšla predhodnica šestih pripadnikov SV, 2. marca pa še 12 pripadnikov, torej skupaj 18 pripadnikov.

4.5 Mednarodno sodelovanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Na področju mednarodnega sodelovanja je URSZR leta 2003 sodelovala pri rednih dejavnostih programa Partnerstva za mir zveze Nato ter v Natovih vajah zaščite in reševanja Dacia 2003 in Intex 2003.

Delovanje v EU je potekalo skladno z Memorandumom o soglasju k sodelovanju Republike Slovenije v Mehanizmu Skupnosti za krepitev sodelovanja na področju civilne zaščite, ki je bil podpisan novembra 2002. URSZR se je dejavno vključila v delo odborov, organiziranih na ravni komisije EU, in v drugi polovici leta tudi v delo delovne skupine za civilno zaščito pri Svetu EU. Dejavnosti so bili pri nalogah Urada za usklajevanje humanitarnih dejavnosti Združenih narodov. Znotraj Pobude za pripravljenost in preventivo pred nesrečami Pakta stabilnosti za Jugovzhodno Evropo je potekalo več mednarodnih tečajev in seminarjev. V okviru pobude SEDM so potekale priprave na mednarodno vajo SEESIM 2004, dejavnosti so potekale tudi v okviru Srednjeevropske pobude ter Jadransko-Jonske pobude. Opravljene so naloge, sklenjene na podlagi dvostranskih sporazumov z Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko. Podpisan je bil dvostranski memorandum o sodelovanju s Češko, dejavnosti za sklenitev dvostranskega spo-

razuma z Italijo pa niso dosegle pomembnejšega napredka. Potekalo je tudi veliko dvostranskih dejavnosti s Švedsko, predvsem pri izobraževanju in usposabljanju.

5 OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Odzive javnih občil na dogajanje na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski je leta 2003 spodbudilo več dogodkov, v prvi polovici leta prav gotovo predreferendumsko obveščanje o zvezi Nato, v drugi pa odprava naborniškega sistema in uvedba prostovoljnega služenja vojaškega roka. O teh dogodkih so poročala ne le slovenska, temveč tudi tuja javna občila. Zanimivo pa je, da je hkrati z negativnimi in skeptičnimi komentarji novinarjev o odpravi naborniškega sistema javnost v raziskavi Politbarometer postavila Slovensko vojsko na drugo mesto lestvice institucij, ki jim v Republiki Sloveniji najbolj zaupa.

Pozornost javnih občil vzbujajo dejavnosti Slovenske vojske, zlasti nekatere teme, kot so ženske v Slovenski vojski, zaposlovanje, opremljanje in sodelovanje na mirovnih misijah. Na temo profesionalizacije Slovenske vojske smo pripravili pet novinarskih konferenc, ki so bile dobro obiskane.

Služba za odnose z javnostmi je lani prejela več kot 600 pobud in prošenj za sodelovanje ter različnih vprašanj medijev (400 pisnih, 100 telefonskih in več kot 100 elektronskih). Na več kot 400 njihovih pobud in vprašanj smo se odzvali z obširnimi pisnimi informacijami in pojasnili. Nekaj več kot sto vprašanj oziroma prošenj za pomoč pa so na elektronski naslov službe poslali študenti, dijaki in drugi predstavniki javnosti.

52

Medijem smo poskušali zagotoviti sprotne, celovite, razumljive in verodostojne informacije o procesih na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski tudi s številnimi brifingi in novinarskimi konferencami (26). Minister za obrambo dr. Anton Grizold je imel šest novinarskih konferenc, zelo odmevne so bile novinarske konference ob srečanjih obrambnih ministrov držav članic in skorajšnjih članic Nata ter Evropske unije. Novinarji so poročali še o ministrovih obiskih pri tujih kolegih in o obiskih tujih obrambnih ministrov v Republiki Sloveniji. Za verodostojno obveščanje javnosti in promocijo Slovenske vojske smo v javnih občilih objavili več informacij. Javnost smo obveščali predvsem o prisegah vojakov na služenju vojaškega roka, o celostni skrbi za pripadnike SV, o usposabljanju vojakov in vojakin v centru za usposabljanje Vipava, o odhodu pripadnikov SV na operacije za podporo miru, o obiskih načelnika generalštaba v enotah in poveljstvih ter tujini, o humanitarnih akcijah, obiskih predstavnikov tujih obo-roženih sil v SV, o obletnicah enot in poveljstev ter drugih dogodkih polpretekle zgodovine. Pomembna so bila tudi poročila o uničenju zadnjih zalog protipehotnih min, sejmu Sodobna vojska, uvajanju novih sredstev, mednarodnih aktivnostih ter obnovi infrastrukturnih objektov.

Z učinkovito promocijo smo prispevali tudi k uspešnemu kadrovanju za poklicno vojsko in pogodbeno rezervo, kar dokazuje izpolnjen načrt popolnitve.

6 SEZNAM TABEL IN GRAFOV

- Tabela 1: Gibanje rezultatov inšpekcij na obrambnem področju za obdobje 2001–2003
- Tabela 2: Stanje zaposlenih na MO 31. 12. 2003 v primerjavi z letoma 2001 in 2002
- Tabela 3: Razmerje med prihodi in odhodi v Slovenski vojski po statusih in odstotkih žensk
- Tabela 4: Proračunski viri za leto 2003
- Tabela 5: Struktura realizacije finančnega načrta za leti 2002 in 2003 po ekonomskih namenih
- Tabela 6: Nominalna in realna rast obrambnega proračuna v obdobju 2001–2005
- Tabela 7: Struktura obrambnih izdatkov leta 2003
- Tabela 8: Nominalna in realna rast obrambnih izdatkov v obdobju 2001–2005
- Tabela 9: Obrambni izdatki, deleži v BDP RS za obdobje 2002–2009
- Tabela 10: Pregled sodelovanja pripadnikov SV v mirovnih operacijah 1997–2003 (število sodelujočih v eni izmeni)
- Graf 1: Obrambni izdatki, deleži v BDP RS za obdobje 1992–2009